

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 12. oktober 2022 blev i sag nr. 97926:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klage af 24/2 2022 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"SAGENS RETLIGE TEMA:

[Klageren] har indtegnet en pensionsordning med tilhørende forsikringsdækninger for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse i PFA Pension under police nr. ...

Sagen drejer sig om, hvorvidt PFA Pension har været berettiget til at ophæve min klients forsikringsdækninger ved nedsat erhvervsevne som følge af den påståede udviste svig fra min klients side.

SAGENS FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER:

Min klient ansøgte den 1. december 2014 om udbetaling ved erhvervsevnetab fra PFA.

Det blev i ansøgningen oplyst, at hun led af piskesmæld, nerveskader og trykket i rygsøjle i nakken.

Endvidere blev det anført, at hun var tilkendt fleksjob, havde været ansat i et fleksjob 10 timer om ugen men nu var fyret på grund af sygdom og modtog ledighedsydelse.

Ansøgning om udbetaling ved erhvervsevnetab fremlægges som bilag 1.

Den 1. oktober 2015 blev min klient herefter bevilget udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2012. Det blev i den forbindelse vurderet, at min klients erhvervsevne ud fra en samlet vurdering af helbred og indtjeningssevne var

varigt nedsat, og der blev lagt vægt på, at min klient havde været sygemeldt siden den 12. august 2011 grundet følger efter et piskesmæld. Skrivelse af 1. oktober 2015 fra PFA til min klient fremlægges som bilag 2.

I de følgende år fortsatte udbetalingerne og præmiefritagelsen fra PFA, idet PFA bl.a. ved skrivelse af 11. maj 2017 vurderede, at min klients erhvervsevne fortsat var nedsat til 1/3 eller mindre. Skrivelsen fremlægges som bilag 3.

Igen ved skrivelse af 17. juni 2020 vurderede PFA min klients erhvervsevne til at være nedsat med mindst 2/3, og udbetalingerne og præmiefritagelsen fortsatte derfor. Skrivelsen fremlægges som bilag 4.

Til brug for PFA's vurdering af sagen har min klient løbende udfyldt diverse skemaer. Som bilag 5 fremlægges funktionsevneskema af 2. december 2014, som bilag 6 fremlægges opfølgningsskema af 23. marts 2017, og som bilag 7 fremlægges opfølgningsskema af 15. juni 2020.

Af helbredsmæssige oplysninger fremlægges som bilag 8 specifik helbredsattest af 31. januar 2014 udarbejdet af [klagerens] egen læge.

Det fremgår heraf, at min klient havde flere alvorlige diagnoser, bl.a. diabetes, hjertesygdom samt kroniske smerter i bevægeapparatet.

Som bilag 9 fremlægges lægeattest ved nedsat erhvervsevne 2 af 6. april 2017, ligeledes udarbejdet af min klients egen læge.

Ved skrivelse af 22. oktober 2021 meddelte [selskabets advokat] på vegne af PFA Pension, at det var deres foreløbige vurdering, at min klient havde udvist svig over for PFA, idet hun efter PFA's opfattelse havde afgivet urigtige oplysninger om omfanget og nedsættelsen af hendes erhvervsevne i forbindelse med PFA's stillingtagen til, om hun fortsat var berettiget til erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse.

Min klient blev ved samme skrivelse givet mulighed for at fremkomme med sine bemærkninger til meddelelsen om, at man fra PFA's side agtede at ophæve forsikringsdækningerne under hendes pensionsordning hos PFA med virkning fra den 1. november 2021. Skrivelsen fremlægges som bilag 10.

Derefter fremsendtes den 8. december 2021 en længere skrivelse til PFA via [selskabets advokat], hvorved der blev redegjort for, at min klient ikke havde udvist svig over for PFA eller i øvrigt havde afgivet urigtige oplysninger om omfanget af hendes erhvervsevnenedsættelse. Skrivelsen fremlægges som bilag 11.

Ved skrivelse af 27. december 2021 meddelte [selskabets advokat] på vegne af PFA, at man nu havde gennemgået bemærkninger i brevet af 8. december 2021 og oplyste herved, at det fortsat var PFA's opfattelse, at min klient havde et langt højere funktionsniveau, og at hendes psykiske overskud var langt bedre end det, hun havde oplyst til PFA. Det var derfor [selskabets advokat] og PFA's endelige vurdering, at min klient havde udvist svig over for PFA ved at have afgivet urigtige og mangelfulde oplysninger om omfanget af nedsættelsen af hendes erhvervsevne. På den bag-

grund ophævede PFA nu forsikringsdækninger ved nedsat erhvervsevne med virkning fra den 1. november 2021 som følge af den påståede udviste svig. Skrivelsen fremlægges som bilag 12.

Til grund for PFA's/[selskabets advokats] beslutning om at ophæve forsikringsdækningerne lå bl.a. en internetundersøgelse, som ifølge PFA skulle dokumentere påstanden om, at min klients funktionsniveau var langt højere, end det hun havde oplyst til PFA. Internetundersøgelsesrapporten fremlægges som bilag 13.

Endvidere var der i en periode fra den 15. juni 2021 og frem til den 3. september 2021 foretaget fysisk overvågning af min klient, mens hun var på ferie i bl.a. [udland 1], [udland 2] og [udland 3]. Observationsrapporten fremlægges som bilag 14.

Det bemærkes bl.a. heri, at min klient gik i rask tempo fra den parkerede bil med varer i favnen. Jeg vedlægger som bilag 15 billeder taget fra Google-Earth, hvoraf fremgår, at der er tale om en afstand på ca. 5-10 meter.

BEMÆRKNINGER OG DOKUMENTATION:

Det gøres på vegne af [klageren] gældende, at hun ikke har udvist svig eller på nogen måde afgivet urigtige oplysninger over for PFA og således fortsat er berettiget til udbetaling af fuld invalidepension samt er berettiget til fuld præmiefritagelse.

Det gøres endvidere gældende, at der intet grundlag er for at ophæve forsikringsdækningerne under den ved PFA tegnede pensionsordning.

Som anført i starten af denne skrivelse har min klient siden 1. oktober 2015 modtaget udbetalinger fra PFA i form af erhvervsevnetabsydelse, ligesom hun har været bevilget præmiefritagelse.

I henhold til Ankenævnet for Forsikrings praksis er det herefter PFA, der har bevisbyrden for, at min klient ikke længere er berettiget til at modtage udbetalinger/præmiefritagelse.

I forhold til det som bilag 5 fremlagte funktionsevneskema skal det bemærkes, at min klient her ved oplyste om sin formåen i forhold til at gå, sidde, stå, cykle, køre bil, gå på trapper, bøje sig fremover, bagover, til siden, løfte, daglige aktiviteter og meget mere. Det samme gør sig gældende med skemaet af 23. marts 2017, bilag 6, og skemaet af 15. juni 2020, bilag 7.

Særligt i forhold til opfølgningsskemaet af 15. juni 2020 oplyste min klient heri som rigtigt var, at hun fortsat var ansat i fleksjob to timer om ugen. Hun blev ikke spurgt om, hvorvidt hun fortsat var ansat i samme fleksjob, men blot om hvorvidt hun fortsat var i arbejde, var begyndt at arbejde siden sidste afgørelse eller ikke var i arbejde.

Min klient besvarede således skemaet loyalt ud fra den situation, der var på dette tidspunkt og ud fra det, som PFA's spørgsmål/skema gav anledning til.

Det har således stået ganske klart for PFA, at min klient var ansat i et fleksjob 2 timer om ugen.

Vedrørende anmeldelsen:

PFA har stillet spørgsmålstegn ved og problematiseret, at min klient først ansøgte om udbetalinger og præmiefritagelse den 1. december 2014, dvs. godt 3½ år efter at hun havde været udsat for en trafikulykke den 25. april 2011.

Jeg har svært ved at se, at der i sig selv er noget underligt eller suspækt ved, at man ikke ansøger med det samme, men afventer og ser, hvordan situationen udvikler sig i forhold til såvel del helbredsmæssige som det erhvervsmæssige.

Årsagen er da også den, at min klient ikke var klar over, at hun kunne søge om ydelser fra PFA og først blev opmærksom på det i forbindelse med en samtale med en advokat i 2014. Denne samtale førte netop til ansøgningen om udbetaling ved erhvervsevnetab.

Vedrørende hestehold:

PFA har påstået, at min klient holder heste på sin ejendom, og at hun deltager i pasningen af hestene samt fortsat rider på disse heste og i øvrigt hele tiden har gjort det.

Som dokumentation herfor har PFA bl.a. henvist til et opslag af 15. marts 2021 fra min klients Facebookprofil.

Det er korrekt, at der den 15. marts 2021 er lagt et billede op af min klient ridende på en hest, men billedet er ikke taget på denne dato. Opslaget er interessant af flere årsager og viser netop PFA's mangelfulde undersøgelse af min klients opslag på diverse sociale medier.

For det første er opslaget den 15. marts 2021 med billedet af min klient ridende på en hest lagt op, fordi den pågældende hest døde den dag. Billedet er imidlertid et gammelt billede fra den 22. januar 2017, som min klients mand havde taget og lagt op på sin Facebookprofil. Hvis man læser min klients mands beskrivelse til billedet, vil man netop kunne konstatere, at min klient ikke var ude at ride en hyggetur på daværende tidspunkt, men tværtimod måtte bæres hjem af den pågældende hest for anden gang, fordi hun i forbindelse med en gåtur med familien var blevet dårlig på grund af for lavt blodsukker og således ikke var i stand til selv at gå hjem.

Som bilag 16 fremlægges dokumentation herfor i form af min klients opslag af 15. marts 2021, hvoraf det netop fremgår, at [hest 1] netop var død, og hvor man kan se det pågældende billede af min klient, der rider på [hest 1].

Nedenfor ses min klients mands opslag af 22. januar 2017 med det samme billede af min klient ridende på [hest 1] og med min klients mand, ..., beskrivelse af situationen, hvor [hest 1] måtte bære min klient hjem.

Endvidere er der et billede af min klient ridende på en anden hest af 24. maj 2017, og som det fremgår heraf, var dette som led i balancetræning.

Det er derfor direkte usandt, når PFA angiver, at min klient fortsat rider og deltager i arbejdet omkring hestene på ejendommen.

Min klient har siden ulykken indtraf den 25. april 2011 kun siddet på en hest ganske få gange, hvoraf de to af gangene, som netop beskrevet, har været situationer, hvor hun har måttet bæres

hjem af hesten, fordi hun har været i en helbredsmæssig tilstand, hvor hun ikke selv har kunnet gå hjem, og ydermere har det været i et forsøg på balancetræning.

Min klient oplyste i december 2014 til PFA, at familiens heste var blevet solgt, hvilket var ganske korrekt.

Imidlertid er heste min klients mands store interesse, og derfor erhvervede han igen senere heste, således at der ganske rigtigt befinder sig heste på min klients adresse.

Det er dog alene min klients mands heste og ikke hendes. Hun har ikke noget med hestene at gøre i det daglige, idet det alene er hendes mand, der står for både pasning og ridning af hestene m.v.

Som bilag 17 fremlægges registreringsbevis, hvoraf det fremgår, at det netop er min klients mand, der er registreret som ejer af hestene.

At det ene og alene er min klients mand, der står for pasning og ridning af hestene er dog ikke ensbetydende med, at min klient aldrig går med ud for kortvarigt at hilse på og nusse lidt med hestene.

Dette er dog på ingen måde relevant for denne sag, ej heller hvorvidt der overhovedet befinder sig heste på min klients ejendom.

Som nævnt er det ikke hende, der hverken deltager i pasning af hestene eller rider på dem, og det kan således i det fulde afvises, at min klients fysiske formåen er af et sådant omfang, at hun kan deltage i hverken pasning eller ridning.

Vedrørende fleksjob:

PFA har endvidere problematiseret det forhold, at min klient er ansat i fleksjob i ægtefælles virksomhed, og at hendes titel er betegnet som '[stillingsbetegnelse]'.

Da der er tale om en meget lille virksomhed, hvor det alene er min klients ægtefælle, der udfører langt hovedparten af arbejdet, og der ikke er andre ansatte udover min klient i et fleksjob to timer om ugen, står det ganske klart, at virksomheden naturligvis ikke er af en størrelse, der normalt vil have [den pågældende stilling].

Denne betegnelse er alene anvendt, dels for at give min klient lidt moralsk opbakning og en følelse af, at hun stadigvæk kan blot lidt rent arbejdsmæssigt, og dels i forhold til det markedsføringsmæssige/salgsmæssige aspekt i, at virksomheden angiver at have en [den pågældende stilling].

Det skal dog understreges, at der med denne titel hverken er tale om et øget ansvarsområde, en øget arbejdsindsats eller lignende. Der er alene tale om en titel, men der er intet reelt eller indholdsmæssigt i forhold hertil.

I forhold til PFA's internetundersøgelse, hvori der bl.a. er fremlagt bilag på, at min klient har bestilt stande i forbindelse med messer eller lignende samt på LinkedIn er angivet som [stillingsbetegnelse] i [virksomheden], kan det oplyses, at min klient kun varetager meget begrænsede opgaver i virksomheden svarende til en arbejdstid på to timer om ugen. En del af dette arbejde kan eventuelt bestå i at bestille stande til diverse messer, som hendes mand deltager i.

Det er korrekt, at min klient var med sin mand i [udland 4] i forbindelse med en messe, men hverken min klient eller [virksomheden] deltog i denne messe.

Der var blot tale om en tur til [udland 4], hvor min klients mand havde et par enkelte møder med nogle forhandlere og blot ellers var til stede for at se, om det var en messe, [virksomheden] på sigt skulle deltage i.

Det skal således understreges, at min klient ikke har været aktiv deltagende på messen i [udland 4], og at [virksomheden] som nævnt ikke havde nogen stand på den pågældende messe.

I øvrigt kan det oplyses, at min klient tog med sin mand til [udland 4], idet hendes helbred profiterer godt af det varmere klima, og derudover er hun ikke egnet til at være alene hjemme på grund af sit helbred.

En anden af min klients opgaver hos [virksomheden] er en gang i mellem at besvare et telefonopkald. Idet der er tale om en meget lille virksomhed, er antallet af telefonopkald da også beskedent. Jeg fremlægger som bilag 18 opkaldslistor, hvoraf det fremgår, at der i perioden 12. januar 2021 – 21. januar 2022 har været i alt 316 opkald til [virksomheden], hvoraf min klient alene har besvaret 16 opkald.

I forhold til min klients deltagelse i virksomheden kan det i øvrigt oplyses, at hun enkelte gange har deltaget i kortvarige telefoniske møder, men der er altid tale om dels kortvarige møder og dels arbejde, der både tidsmæssigt og opgavemæssigt kan holdes inden for det arbejde, min klient er ansat til i virksomheden.

PFA har ligeledes henvist til et opslag på Instagram af 27. oktober 2020, hvori det er nævnt, at min klient har deltaget i et onlinemøde. Det kan oplyses og præciseres, at dette møde foregik hjemme i min klient og hendes ægtefælles stue, og at mødet alene tog 10-15 minutter.

Det kan ydermere oplyses, at min klient har mange diagnoser og gener, hvilket jeg skal vende tilbage til. Dette gør, at hun har haft svært ved at fastholde et fleksjob, og derfor var det en god løsning for hende, at hun kunne blive ansat i sin mands firma, så hun fortsat kunne bibeholde en tilknytning til arbejdsmarkedet, men med en meget høj grad af fleksibilitet.

Det skal dog igen understreges, at det er min klients mand, der er indehaver af firmaet, og som udfører alt arbejdet i firmaet med undtagelse af de små-opgaver, som min klient kan udføre inden for hendes arbejdstid på to timer om ugen.

Et eksempel herpå kan være at bestille en stand til firmaet i forbindelse med messer og udstillinger, men det betyder ikke, at det er min klient der hverken står for eller deltager i messen eller udstillingen.

I forhold til fleksjobbet skal jeg igen påpege, at min klient i samtlige papirer og spørgeskemaer fra PFA har oplyst, at hun er ansat i fleksjob helt i overensstemmelse med sandheden.

Hun er på intet tidspunkt af PFA blevet spurgt om, hvorvidt hun fortsat var ansat i det samme fleksjob. Disse oplysninger har min klient dog loyalt givet til PFA telefonisk, når hun har talt med PFA's forskellige medarbejdere i årenes løb.

Det har således været PFA fuldt ud bekendt, at min klient arbejdede i sin mands firma, og der er ikke tidligere stillet spørgsmålstejn herved, ligesom PFA ikke tidligere har søgt dette nærmere be-
lyst.

Derfor kan det på ingen måde lastes min klient, at hun er ansat i sin mands firma i et fleksjob, idet hun i det fulde overholder såvel arbejdstid som skånehensyn i forhold til arbejdsopgaver.

Tværtimod er der netop tale om, at min klient forsøger at fastholde en form for tilknytning til arbejdsmarkedet i et fleksibelt job, som netop tilgodeser hendes gener og giver hende den fleksibilitet, som er altafgørende for at hun kan varetage jobbet.

Yderligere skal det præciseres, at det er korrekt, at min klient indimellem er afsender af opslag på de sociale medier, der vedrører virksomheden ... Det er netop en del af min klients opgaver, og er præcis en opgave, som ikke tager lang tid og som passer i forhold til min klients skånehensyn.

Det skal igen understreges, at [virksomheden] er en virksomhed, der er af så lille en størrelse, at der knap nok er opgaver nok til en fuldtidsstilling for min klients ægtefælle. Min klient har ingen medarbejderansvar og deltager ikke i store endelige beslutninger i forhold til virksomheden, idet hun alene er ansat til at udføre meget små og begrænsede opgaver.

Vedrørende observationer:

Som nævnt har PFA udført fysisk overvågning af min klient over flere perioder i tidsrummet 15. juni 2021 til 3. september 2021. Observationsrapporten er fremlagt som bilag 14.

PFA har gjort gældende, at omfanget og nedsættelsen af min klients erhvervsevne og karakteren af hendes klager er helt uforeneligt med det aktivitets- og funktionsniveau, som de foretagne observationer har vist.

Det bemærkes, at der er foretaget observationer over 15 dage.

Det skal klart afvises, at min klients nedsættelse af hendes erhvervsevne, omfanget heraf og karakteren af hendes klager er helt uforeneligt med det aktivitets- og funktionsniveau, som observationerne har vist.

Alle observationer er alene et udtryk for, at de viser det, som de er blevet bestilt til; nemlig at filme og observere situationer, hvor man kan tolke og dreje det i den retning, at det viser en aktivitet, der er uforeneligt med de klager og gener, som min klient har.

Det betyder, at de detektiver, der har udført observationerne netop er blevet hyret og ansat til at fange min klient i en sådan situation, og alle situationer der måtte vise det modsatte er ikke taget med.

Dette handler ganske enkelt om detektivernes opdrag.

Dermed bliver observationerne på ingen måde retvisende for, hvordan situationen reelt har været.

Det er således yderst bemærkelsesværdigt, når observationsrapporterne gennemgås, at detektiverne på intet tidspunkt nævner de udfordringer, som min klient klart havde på turen, hvor hun gik [vandrerruten].

Tværtimod angives det, at min klient har været ubesværet og uden smerter.

Jeg vedlægger som dokumentation udskrift fra det måleapparat, som min klient bruger til at måle sine blodsukre.

Som det fremgår heraf, har hendes blodsukre, som er målt under observationsperioden i forbindelse med at hun gik [vandrerruten] været ekstremt høje, hvilket er udtryk for, at hun har været meget presset.

Udskriften fremlægges som bilag 19.

Det nævnes heller ikke, at min klient meget ofte fik hjælp af sin mand, som både måtte overtage vejvisningen via telefonen, at de ofte måtte holde pauser, at min klient ofte måtte sætte sig ned, fordi hun blev svimmel, at hendes mand ofte måtte støtte hende og skubbe hende forsigtigt fremad, at min klient ofte tog sig til nakken eller måtte lave øvelser for nakken for at forsøge at løsne lidt op, at min klient faldt på grund af dårlig balance, når min klient græd af udmattethed osv.

I øvrigt bemærkes det, at der i blandt internetundersøgelsen netop foreligger adskillige billeder, der viser, at min klient meget ofte falder og kommer lettere til skade på grund af hendes manglende balance og udmattethed.

Ligeledes er det ikke beskrevet i observationsrapporten, når min klient ømmer sig eller bider tænderne sammen på grund af smerter, ligesom det ikke er beskrevet, når hun har været nødsaget til at gå væk fra den oprindelige rute og vælge en anden vej, fordi det har været for svært for hende at gennemføre den planlagte rute.

Ligeledes er det heller ikke angivet, at min klient går væsentligt langsommere end normale vandrere og således går med en hastighed, der er ca. 2 km/timen langsommere end en gennemsnitlig vandrere.

Derimod viser observationsrapporten, at detektiven/detektiverne har haft en bunden opgave, nemlig at fange min klient i situationer, som i øvrigt er taget ud af en sammenhæng, men som et øjebliksbillede måtte pege i retning af det, som PFA gerne vil vise, nemlig at hun kan mere end hun siger og har oplyst til PFA.

Der er således tale om, at der i observationsrapporten overdrives, fordrejes og spekuleres, hvilket har givet sig udslag i en masse usandheder og postulater, hvilket ikke er i overensstemmelse med virkeligheden.

PFA har angivet, at det fremsendte observationsmateriale er repræsentativt for min klients formåen, hvilket dog ikke ændrer på, at det er bestilt til at bevise noget bestemt, dvs. en bunden opgave, og i den kontekst er det ikke relevant for detektiverne at filme, når det ikke går så godt.

Det skal derfor understreges, at observationsmaterialet på ingen måde er retvisende for min klients formåen.

Vedrørende '[klagerens anden Facebookprofil]':

Min klient oprettede i maj 2021 Facebookprofilen '...'.

Det gjorde hun, fordi hun havde været indlagt med et alvorligt insulinchok kort forinden og derfor var tvunget til at ændre på sit liv.

Hun forsøgte at tage ansvar, idet hun ville gøre alt for i hvert fald ikke at forværre sit helbred.

Hun var på dette tidspunkt afhængig af 36 piller om dagen plus insulin.

Hun var mange gange i årenes løb blevet opfordret af læger og behandlere til at være fysisk aktiv i det omfang, hendes helbred tillod.

Derfor begyndte hun at gå ture, i første omgang meget korte ture som langsomt blev udbygget.

Hun oprettede Facebookprofilen for dels at forpligte sig selv og dels for at fastholde sig i at gøre sit bedste i håb om at opnå en smule bedring i sin meget alvorlige helbredsmæssige tilstand.

Det viste sig hurtigt, at min klient profiterede af vandringen, og hun fik færre hjertekramper, og behovet for insulin faldt også.

Det reducerede medicinforbrug hjalp også på min klients balance, og hun fik langsomt styrket muskulaturen i benene.

Dette betyder på ingen måde, at min klient ikke fortsat har brug for medicin, og at hun ikke fortsat har problemer med balancen, som det også kan ses på flere af de opslag, hun har lagt på de sociale medier med blå mærker, sår og forvridninger, som er en følge af den fortsat dårlige balance.

Til gengæld er min klient ikke længere afhængig af den kørestol, som hun ellers igennem en længere periode var nødsaget til at benytte.

Min klient har således valgt at bruge rigtig mange af sine begrænsede ressourcer på at vandre, fordi det har vist sig at bedre hendes samlede helbredsmæssige tilstand.

Det skal dog præciseres, at når min klient er på længere vandreture, er hun altid ledsaget af en hjælper, som dels kan støtte hende både fysisk og medtalt og dels kan bære nogen af hendes ting og kan hjælpe til, når helbredet svigter.

Endvidere forsøger min klient så vidt det er muligt at vandre i et klima, der er varmt, fordi det er lettere for hende at vandre i varmt klima end i koldt.

Derfor prioriterer hun ferie i områder med varmere klima.

Som nævnt profiterer min klients helbred meget af hendes vandring.

Dette er dog på ingen måde ensbetydende med, at dette ikke er forbundet med smerter og overvindelse for min klient.

I forbindelse med vandring oplever hun således ofte, at hendes nakke og lænd føles som om, det går i krampe, og hun ryster over hele kroppen.

Hun får en sviende smerte, der breder sig ud i både arme og ben, hendes hofter gør ondt og benene syrer til, men hun ved, at hun skal fortsætte, fordi det ikke er farligt, selvom det gør ondt og er voldsomt ubehageligt.

Tværtimod er den fysiske aktivitet med til at reducere hendes insulinbehov og de ellers daglige hjertekramper, som er langt mere farlige for hendes helbredsmæssige tilstand end de smerter og gener, hun får, når hun vandrer. Derfor bider hun smerterne i sig.

Min klient har fortsat mange smerter og stor frustration over at mangle overblik, ligesom hendes hukommelse og koncentration i det daglige er svært påvirkede.

Hun er absolut ikke ubesværet, når hun vandrer, men for uvedkommende og folk, der ikke kender min klient, kan det måske komme til at se sådan ud. Min klient er ikke en person, der offentligt viser, hvordan hun har det, hverken ude i det offentlige rum eller ved at lægge opslag om hendes begrænsninger, gener og smerter på de sociale medier.

Min klient har en lang række diagnoser i form af diabetes type 1, retinopati, whiplash, iskæmisk hjertesygdom, småkarsygdom/mikrovaskulær angina, DIP, lavt stofskifte, PTSD samt karpaltunnel-syndrom.

Alle disse diagnoser, fraset whiplash og PTSD, er diagnoser, som er stillet på objektivet grundlag via blodprøver, scanninger, røntgen, operation m.v.

Der er således ikke tale om diagnoser, hvor min klient har kunnet påvirke, at diagnosen blev stillet.

I forhold til de to øvrige diagnoser i form af whiplash og PTSD bemærkes det, at disse diagnoser er stillet af flere speciallæger og efter omfattende undersøgelser og behandling.

Som bilag 20 fremlægges tidslinje for perioden 2011-2021 fra Minsundhed, hvoraf fremgår, at der har været tale om omfattende henvendelser, undersøgelser, behandlinger m.v. hos diverse læger og behandlere i denne periode.

Det bemærkes samtidig, at hvert punkt i tidslinjen dækker over mange siders journaler og noter, som beskriver disse undersøgelser og behandlinger m.v. Dette vidner netop om min klients svært påvirkende helbred.

Som dokumentation for min klients karpaltunnelsyndrom fremlægges som bilag 21 journalnotater fra [hospital 1] med ENG-undersøgelse, som netop påviser påvirkning af højre nervus medianus ved håndleddet.

Endvidere fremlægges som bilag 22 journalnotat af 13. november 2019 vedrørende min klients skuldergener. Det fremgår heraf, at min klient skal fortsætte træningen efter operation af hendes skulder.

Min klient skal således forsøge at løfte sin arm over skulderhøjde, også selvom det gør ondt.

Når PFA således fremlægger billeder, der viser, at min klient kortvarigt har løftet armene over skulderhøjde, er det således i overensstemmelse med rådene om, at dette er hvad hun skal forsøge, og sådanne øjebliksbilleder viser intet om, hvor store smerter dette indebærer.

Som bilag 23 fremlægges udskrift af e-journal for min klient, hvoraf flere af hendes mange diagnoser fremgår.

I forhold til spørgsmålet om, hvad min klient kan bære, når hun vandrer, har PFA anført, at hun ses bære en rygsæk på ryggen.

Det kan oplyses, at der er tale om en speciel vandrer rygsæk med et kraftigt hoftebælte, som gør, at hun derved skåner skuldrene, idet hofterne tager størstedelen af vægten. Min klient har modtaget vejledning fra Outdoor fagfolk om, at det er anslået, at 60-80% af rygsækkens vægt bæres af hofterne, når rygsækkens remme og bælter er korrekt indstillet.

Min klients rygsæk vejer knap 5 kg, og der er således alene tale om en belastning på 1-2 kg på hendes skuldre. Det er således ikke korrekt, når det antydes, at min klient bærer en tung rygsæk på sine skuldre og uden besvær løfter denne op på ryggen.

Jeg må således konstatere, at min klients vandring er en nødvendighed set i forhold til hendes samlede helbredsmaessige tilstand med de omfattende og meget alvorlige og livstruende diagnoser.

Min klient profiterer således generelt set i forhold til hendes helbred ved at vandre, og derfor udsætter hun sig selv for de smerter vandringen medfører, fordi hun ved, at det hjælper hende i forhold til hendes hjerte- og lungeproblemer samt i forhold til hendes diabetes, som er langt mere alvorlige diagnoser end hendes piskesmældsdiagnose.

Disse lidelser kan være livstruende, og hun er derfor nødsaget til at bide smerterne i sig, såfremt hun vil overleve.

Til gengæld er min klient nødt til at skære ned på alt andet såsom hygiejne, daglige gøremål og andre ting i hjemmet, som hun ellers gerne vil tage sig af, idet hun er nødt til at prioritere at være fysisk aktiv ved at vandre.

Vandring indebærer i sagens natur også, at min klient er nødsaget til at have få ting med sig i en rygsæk såsom medicin, insulin, apparat til måling af blodsukre osv. som er livsvigtigt for min kli-

ent. Hun har derfor intet andet valg end at fortsætte med at være så fysisk aktiv som muligt og have de få nødvendige ting, der er livsnødvendige for hende med i en rygsæk.

Forværring af tilstanden:

PFA har problematiseret, at min klient i spørgeskemaet af 15. juni 2020 har anført, at hendes helbredsmæssige tilstand var blevet forværret. I samme skema svarede hun på spørgsmål 2.30, at hendes funktionsevne i hverdagen ikke var blevet forværret.

Min klient besvarede dette spørgsmål ud fra, at hun i 2020 igen var blevet opereret på grund af en blodprop. Som det fremgår af den fremlagte udskrift fra sundhed.dk har min klient haft omfattende hospitals- og lægebesøg i hele perioden fra 2011-2021 og har, som der også er fremlagt dokumentation for, omfattende og meget alvorlige helbredsmæssige gener.

Generelt i forhold til de skemaer min klient har udfyldt til PFA i årenes løb, kan det oplyses, at hun hver eneste gang har forsøgt at svare på bedst mulig vis. Hun har på intet tidspunkt svaret usandt.

Problemet med skemaerne og deres spørgsmål er, at man ikke kan se, hvilket udgangspunkt man skal tage i forhold til at besvare korrekt, og det er ikke helt klart, hvad der menes med spørgsmålene.

Min klient har således i alle skemaer svaret ud fra det udgangspunkt, at hun skulle besvare spørgsmål om gangdistance, trappegang m.v. uden smerter. Det er således fuldt ud korrekt, at min klient ikke kan gå ret langt og ikke kan gå på trapper uden smerter eller uden at få forværret sin smertetilstand. Hun kan heller ikke strække armene over skuldrene uden smerter, men hun kan godt få armene over hovedet, hvis hun tvinger sig selv til det og bider smerterne i sig.

Tilsvarende kan hun også gå og gå på trapper med smerter og med en forværring af sine smerter til følge. Hun kan også godt gå på både jævnt og ujævnt underlag, men ikke uden smerter og ikke uden problemer med balancen.

Hun kan endvidere godt kigge ned, men heller ikke uden smerter, men hun kan eksempelvis ikke bøje sit hoved bagover eller få det i yderpositioner.

Min klients formåen, som det fremgår af observationsrapporten m.v., er således på ingen måde uforeneligt med hendes helbredsmæssige tilstand. Min klient har som nævnt hver gang forsøgt at udfylde diverse skemaer til PFA efter bedste overbevisning, ligesom min klient efter udfyldelse af skemaerne oftest har talt med en medarbejder fra PFA og således er blevet hjulpet til at besvare disse skemaer.

Som bilag 24 fremlægges opkaldsudskrift, hvoraf det fremgår, at min klient netop den 15. juni 2020, som er datoen for besvarelsen af det seneste opfølgningsskema til PFA, havde kontakt med PFA og talte med en medarbejder i 11 minutter og 29 sekunder.

Min klient erindrer, at der i den forbindelse bl.a. blev talt om hendes fleksjob i ægtefællens virksomhed, som altså har været PFA bekendt.

Afsluttende bemærkninger:

Det skal præciseres, at alle opslag på Facebook og Instagram samt de observationer, der er udført, alle er udtryk for øjebliksbilleder, som intet fortæller om, hvordan min klient i øvrigt har det før, under eller efter, at billedet eller observationen er foretaget.

Om min klient er træt, har smerter, er gået 20 meter væk fra bilen, ligger i sengen 2 minutter efter billedet er taget af udmattelse og smerter, ligger søvnløs hele natten pga. smerter osv. kan man jo ikke se ud af et billede.

Min klient forsøger at fokusere på det positive og lægger derfor aldrig billeder på de sociale medier, der viser, hvor dårligt hun har det, og hvor uretfærdigt det hele kan føles, når man altid har smerter.

Det er helt afgørende at forstå, at min klient har konstante smerter fra bl.a. sit piskesmæld, men disse smerter er ikke livstruende. De gør ondt, men hun dør ikke af dem.

Min klient har derimod været tvunget til at ændre sit liv, hvis hun vil overleve, og derfor tog hun i marts 2021 beslutningen om at blive mere fysisk aktiv efter et voldsomt insulinchok, som var ved at koste hende livet.

Min klient skal være fysisk aktiv hver eneste dag, og hun har igennem årene forsøgt forskellige motionsformer og fundet ud af, at vandring er det, der passer hende bedst.

Dette harmonerer også med, at det er en af de mest skånsomme motionsformer.

Min klient har hårdt brug for at vise sig selv, at hun trods sit dårlige helbred kan gennemføre noget, og derfor bider hun smerterne i sig.

Ligesom alle andre kronisk syge har min klient endvidere både gode og dårlige dage.

Afslutningsvis skal jeg herefter samlet gøre gældende, at min klient ikke har udvist illoyal adfærd over for PFA, ligesom hun ikke har udvist svig eller afgivet urigtige eller mangelfulde oplysninger.

Det gøres derfor gældende, at der intet grundlag har været for at ophæve min klients forsikringsordning hos PFA med berettigelse til udbetaling for erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse.

Det gøres således gældende, at min klient igennem alle årene har og fortsat opfylder betingelserne for at opnå udbetaling for nedsat erhvervsevne samt præmiefritagelse fra PFA."

Selskabet har i brev af 30/3 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"1 PÅSTAND

Klagen kan ikke tages til følge.

Påstanden indeholder en sædvanlig subsidær modifikation.

2 SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

Nærværende sag handler om, hvorvidt [klageren] har afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af sin erhvervsevne til PFA i forbindelse med PFA's stillingtagen til, om [klageren] fortsat er berettiget til erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse, således at PFA har været berettiget til at ophæve hendes erhvervsevnetabsforsikring med virkning fra den 1. november 2021, som sket.

Hvis Ankenævnet for Forsikring måtte finde, at PFA ikke har været berettiget til at ophæve erhvervsevnetabsforsikringen, skal ankenævnet tage stilling til, hvorvidt [klagerens] generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen i henhold til PFA's forsikringsbetingelser.

2.1 Forsikringsaftalen

Som bilag A fremlægges PFA's forsikringsbetingelser for den forsikring mod tab af erhvervsevne, som [klageren] har tegnet hos PFA.

Ifølge forsikringsbetingelserne er [klageren] berettiget til fuld udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse, såfremt hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, jf. bilag A, side 24.

Af forsikringsbetingelserne, bilag A, fremgår endvidere følgende:

...

2.2 Grundlaget for PFA's bevilling af forsikringsdækning indtil 1. november 2021

PFA har udbetalt erhvervsevnetabsydelse og ydet præmiefritagelse under police nr. ... til [klageren] med virkning fra den 1. februar 2012, idet PFA vurderede, at [klageren] havde et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Udbetalingerne og præmiefritagelsen fortsatte indtil ophævelsen med virkning fra den 1. november 2021.

Bevillingerne er sket som følge af, at [klageren] i sin anmeldelse til PFA af 1. december 2014, bilag 1, oplyste, at hun led af piskesmæld, nerveskader og trykket rygsøjle i nakken efter en ulykke den 24. maj 2011, og at hun derfor var ude af stand til at varetage et erhverv.

I seneste opfølgningsskema dateret den 15. juni 2020, bilag 7, oplyste [klageren] til PFA, at hendes helbredstilstand var blevet forværret, siden hun sidst modtog en afgørelse fra PFA. PFA fortsatte derfor bevillingen af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under forudsætning af, at [klagerens] generelle erhvervsevne ikke havde forbedret sig.

[Klageren] er gentagne gange, herunder blandt andet ved forsikringsbetingelserne, bilag A, side 25, jf. 4.1.6, som er citeret ovenfor, i det oprindelige bevillingsbrev af 1. oktober 2015, bilag 2, og senest ved brev af 17. juni 2020, bilag 4, blevet orienteret om, at hun var forpligtet til straks at meddele PFA, såfremt der skete ændringer i hendes erhvervsevne eller tilknytning til arbejdsmarkedet. Der kan blandt andet henvises til følgende uddrag af PFA's bevillingsbrev af 17. juni 2020, bilag 4, hvoraf det fremgår:

...

Til brug for PFA's vurdering af [klagerens] erhvervsevne fremsendte PFA et funktionsevneskema til [klagerens] udfyldelse. Funktionsevneskemaet er underskrevet af [klageren] den 2. december 2014, bilag 5. [Klageren] afgav bl.a. følgende erklæringer:

...

PFA har derudover modtaget opfølgningsskema, som er dateret og underskrevet af [klageren] den 23. marts 2017, bilag 6, hvoraf følgende fremgår:

...

PFA har endvidere modtaget lægeattest af 6. april 2017 ('FP 402 - Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 2'), udarbejdet af læge, ..., bilag 9. Af lægeattesten fremgår blandt andet, at [klageren] har oplyst følgende om sin helbredstilstand m.v. til lægen:

'...

1. Hvordan er patientens tilstand nu? - *Uændret*

2. Hvordan har forløbet af sygdommen været siden attest/indtil nu? - *Uændret*

3.

a) Er patienten stadig under behandling? - *Nej*

b) Skønner du, at yderligere behandling eller genoptræning kan føre til en bedring af tilstanden? - *Nej*

4. Mener patienten at kunne:

a) deltage i sit hidtidige arbejde? - *Nej* - Fra hvornår? - *Efteråret 2011*

b) varetage sine daglige funktioner i øvrigt? - *Ja*

(...)

5.

a) Hvilke funktioner af sit hidtidige arbejde eller daglige funktioner mener patienten, han/hun ikke kan udføre? Nærmere beskrivelse: - *Udtrættes, så der er nedsat arbejdstid.*

b) Hvad er den lægelige eller medicinske årsag til, at patienten ikke kan udføre disse funktioner? - *Kroniske smerter*

c) Hvor mange timer daglig vurderer du, patienten kan arbejde? *Antal timer daglig: - 3 timer/uge.*

6.

a) Hvordan vurderer du prognosen for patientens tilstand? - *Uændret*

b) Er der tilstået komplikationer, der har påvirket sygdommens/skadens forløb? - *Pt. har flere andre lidelser, følger efter mange års diabetes forv. af hjerte- og lungesygdom.*

c) Forventer du, at patienten helt eller delvist genvinder erhvervsevnen i forhold til nuværende arbejde? - *Nej*

d) Forventer du, at patienten helt eller delvist genvinder erhvervsevnen i forhold til andet arbejde? - *Nej*

7.

a) Er der iværksat arbejdsprøvning, revalidering, fleksjob eller lign.? - *Ja* - Hvis JA: Hvilket? - *Fleksjob*

b) Er sag om førtidspension påbegyndt? - *Nej*

c) Oplyser patienten, at førtidspension er tilkendt? - *Nej*

...'

PFA har derudover modtaget en speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i neurologi, ..., den 30. august 2012, bilag B, hvoraf følgende fremgår:

...

Til brug for PFA's seneste vurdering af [klagerens] erhvervsevne fremsendte PFA et opfølgningsskema til [klagerens] udfyldelse. Opfølgningsskemaet er opfyldt og underskrevet af [klageren] den 15. juni 2020, jf. bilag 7. I skemaet afgav [klageren] bl.a. følgende erklæringer:

...

PFA har derudover modtaget kommunale akter fra ... Kommune. Det fremgår af et uddrag af de kommunale akter, bilag C, at socialrådgiver, ..., den 20. januar 2015 talte i telefon med PFA vedrørende førtidspension, da [klageren] havde oplyst til PFA, at hun var 'Indstillet til førtidspension af ...', jf. [klagerens] ansøgning om udbetaling af erhvervsevnetab af 1. december 2014, bilag B. Følgende fremgår af telefonnotatet, bilag C, s. 4:

'...

Ut retter henv til PFA, dette da der er anmodet om akter vedr. pgl's sag om føp. Der er dog ingen føpsag, hvorfor ut retter henvendelsen. Hos PFA oplyser man at pgl har oplyst at være indstillet til føp v/tidligere sagsbehandler. Dette må dog bero på en misforståelse, da der ikke er rejst en sag om føp. Det aftales at akter fra pgl sag fra januar 2011 og frem til d.d. sendes snarest muligt. Dette via PFA's CVR-nummer (fremgår af anmodning).

...

Socialrådgiver

...'

De ovenfor anførte oplysninger er blandt andre indgået i PFA's vurdering af [klagerens] erhvervsevne og dermed som en del af grundlaget for stillingtagen til fortsat bevilling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse.

Den samlede værdi af bevilgede forsikringsydelse i perioden fra den 1. februar 2012 til ophævelsen med virkning fra den 1. november 2021 udgør kr. 1.352.960,50 i erhvervsevnetabsydelse tillige med en samlet præmiefritagelse på kr. 269.443,57.

2.3 Grundlaget for PFA's ophævelse af erhvervsevnetabsforsikringen

Ved brev af 22. oktober 2021, bilag 10, meddelte PFA [klageren], at PFA agtede at ophæve forsikringsdækningerne under [klagerens] pensionsordning med virkning fra den 1. november 2021, idet [klageren] efter PFA's opfattelse bevidst havde afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af sin erhvervsevne i forbindelse med PFA's stillingtagen til, om [klageren] fortsat var berettiget til erhvervsevnetabsydelse. Subsidiært fordi [klageren] i strid med sin forpligtelse hertil bevidst har undladt at give PFA meddelelse om, at hendes erhvervsevne er forbedret.

Ophævelsen af forsikringen skyldtes, at PFA i forbindelse med vurderingen af [klagerens] erhvervsevne kom i besiddelse af et bredt udvalg af oplysninger, der viste, at de af [klageren] afgivne oplysninger omkring omfanget og nedsættelsen af hendes erhvervsevne samt karakteren af hendes klager er helt uforenelige med hendes faktiske aktivitets- og funktionsniveau.

Disse oplysninger er blandt andet offentligt tilgængelige oplysninger, som PFA har indsamlet i forbindelse med internetundersøgelser via offentligt tilgængelige kanaler, bilag 13. PFA's internetundersøgelser dokumenterer, at [klageren] har et højt funktions- og aktivitetsniveau, herunder med erhvervsarbejde. Det fremgår således af PFA's internetundersøgelser, at [klageren] er angivet som [stillingsbetegnelse] i hendes mands virksomhed, ..., som tilbyder ..., og at [klageren] i forbindelse med sit virke i virksomheden har deltaget på messer, herunder i [udland 4] i 2019, hvor [virksomheden] angiveligt besøgte ... (...), jf. [virksomhedens] Facebook-opslag af 9. maj 2019, bi-

lag 13, s. 61. Af internetundersøgelsen fremgår det endvidere, at [klageren] var på ferie i [udland 1] i 2018 og igen i 2019, hvor hun tilsyneladende var ude at gå langt, jf. bilag 13, s. 73 og 75. Det bemærkes i den forbindelse, at [klageren] hverken har oplyst til PFA, at hun arbejder for sin ægtefælle, eller at hun har skiftet job. De offentligt tilgængelige oplysninger om, at [klageren] deltog aktivt i flere messer skabte en formodning for, at [klageren] arbejdede flere timer end det, hun havde oplyst at hun kunne arbejde. På baggrund af internetundersøgelserne kunne PFA ligeledes konstatere, at [klageren] fortsat holdt én eller flere heste, jf. bilag 13, s. 66, 67, 72 og 76, 77, selv om [klageren] i funktionsevneskemaet af 2. december 2014, bilag 5, havde oplyst, at hun havde solgt sine heste.

Ud fra PFA's internetundersøgelse kunne det endvidere konstateres, at [klageren] flere gange i 2019 var registreret som indehaver af en stand på udstillinger/messer i virksomheden, ..., regi, og at [klageren] i oktober 2020 skulle have et online møde ligeledes i regi af [virksomheden]. Der henvises til Instagram-opslag af 27. oktober 2020, hvor [virksomhedens] logo fremgår i baggrunden, jf. bilag 13, s. 78.

I forbindelse med internetundersøgelsen blev PFA derudover bekendt med, at [klageren] havde oprettet Facebook-profilen, '[klagerens anden profil]', hvor [klageren] beskrev, at hun var kommet i gang med at gå, og at hun havde gået en tur på 34 km i maj 2021, og at hun havde planer om at gå [vandrerrute 2] (125 km på 4 dage) og [vandrerrute 3] (27 km på én dag) i juni 2021, [vandrerrute 4] (241 km) i august 2021, og [vandrerrute 5] (791 km) i maj/juni 2022, jf. bilag 13. Der kan desuden henvises til Facebook-opslag af 27. maj 2021 på Facebook-profilen, '[klagerens anden profil]', hvoraf det fremgår, at [klageren] 'vandrer HVER dag', og at [klagerens] gennemsnitlige distance pr. dag var 4,6 km i april måned og 12,7 km i maj måned, jf. bilag 13, s. 32.

På baggrund af ovennævnte mistanke om svig indledte PFA derfor yderligere undersøgelser, herunder observationer, af [klageren] med henblik på at klarlægge [klagerens] faktiske aktivitets- og funktionsniveau. Disse undersøgelser foreligger blandt andet dokumenteret i form af observationsrapporter og foto-/videoptagelser fra de dage, hvor PFA observerede [klageren], den 15. juni 2021 og i perioderne fra den 15. juli til den 16. juli 2021, og fra den 23. august til den 3. september 2021, i alt 15 observationsdage.

Observationsrapporterne for de pågældende dage er fremlagt som bilag 14 i sagen. I tillæg hertil fremlægges som bilag D (USB-stik) de fulde af videoptagelser af [klageren], et sammendrag af videoptagelserne med sløring af bipersoner samt offentligt tilgængeligt videomateriale indhentet fra sociale medier. Videoptagelserne skal sammenholdes med observationsrapporterne, hvori der er henvist til de enkelte videoklip.

Ved observationerne i ovennævnte perioder er det bekræftet, at [klageren] på de pågældende dage havde et højt funktions- og aktivitetsniveau, navnlig i forbindelse med flere længere vandreture. Ud fra observationerne har PFA endvidere kunnet konstatere, at [klageren] flere gange om ugen og i meget lang tid ad gangen er ude at gå/vandre endog meget lange ture, og at [klageren] havde et særligt højt aktivitetsniveau, da hun i perioden fra den 23. august til den 3. september 2021 befandt sig i [udland 3], hvor hun gik [vandrerrute 1] (...) med en daglig strækning på mellem 19,6 km og 30,4 km, jf. bilag 14, s. 14-111.

Ud fra observationerne i ovennævnte periode samt internetundersøgelserne har PFA således kunnet konstatere, at [klageren] er aktiv i virksomheden, ..., og at hun er i stand til samt har over-

skud til at bevæge sig i mange timer ad gangen, herunder navnlig at vandre i en række på hinanden følgende dage i udlandet og på ujævnt underlag/terræn. Der kan bl.a. henvises til observationsrapporterne, bilag 14, hvor [klageren] på en række dage ses vandre adskillige lange strækninger på [vandrerute 1] i ... af mange timers varighed. Det fremgår således af observationsrapporterne, at [klageren] den 27. august 2021 vandrede mindst 29,4 km på én dag fra ... til ..., og at [klageren] den 1. september 2021, vandrede mindst 30,4 km fra ... til ..., jf. bilag 14, s. 52 og 93.

Det skal fremhæves, at [klageren] gentagne gange er observeret i flere på hinanden følgende dage. Der er intet i observationsmaterialet, der taler for, at [klageren] er nødsaget til at tage særlige hensyn for at skåne sig selv og undgå fysiske og psykiske anstrengelser. Tværtimod observeres [klageren] at have et højt aktivitetsniveau og psykisk overskud, herunder forbundet med sit erhverv hos [virksomheden] og i forbindelse med mange lange vandreture, både i ind- og udland.

Ankenævnet opfordres til at gennemse det fulde observationsmateriale samt den fulde internetundersøgelse, som dokumenterer [klagerens] aktivitetsniveau og funktionsevne, herunder hendes erhvervsarbejde. Opmærksomheden skal i øvrigt henledes på følgende sekvenser i de af PFA foretagne videoobservationer på USB-stikket, bilag D:

- 2021.08.24-0921, 2021.08.24-0934 og 2021.08.24-1442: [Klageren] ses gå op og ned ad flere stejle trappegange med en større rygsæk på ryggen
- 2021.08.24-1142, 2021.08.24-1658 og 2021.08.24-1719: [Klageren] ses bøje sig forover med og uden rygsæk på ryggen
- 2021.08.28-1741: Video over en del af [vandrerute 1] på ..., som viser både trappegange, og et kuperet/ujævnt terræn
- 2021.08.28-1833: [Klageren] ses vandre i kuperet og ujævnt terræn med store sten/klipper
- 2021.08.30-1059 og 2021.09.01-0945: [Klageren] ses vandre i kuperet terræn på henholdsvis stranden og i bjergene.
- 2021.09.02-1742: [Klageren] ses gå op ad trapper og tage fotos med sin telefon med armene over hovedet
- 2021.09.03-0755, 2021.09.03-0822 og 2021.09.03-0859: [klageren] ses vandre med rygsæk.

Opmærksomheden skal yderligere henledes på følgende videoer fra internetundersøgelsen på USB-stikket, bilag D:

- Videoen '[virksomheden]': Video fra profilen '[virksomheden]' af 27. november 2018, hvor [klageren] taler til [virksomhedens] kunder/følgere og dermed fremstår som [virksomhedens] ansigt udadtil i forbindelse med virksomhedens julegavedonation
- Videoen '...': Video fra Facebook-opslag af 18. april 2020, hvor [klageren] ses danse på en mark, hvor hun bevæger arme og ben, herunder strækker armene over skulderhøjde
- Videoen 'Video fra gåtur': Video fra Facebook-opslag af 17. maj 2021 med teksten '34 km. Bom bom... Klar til [vandrerute 2] med [klagerens barn] i juni, [vandrerute 4] sidst i august og [vandrerute 5] i 2022 [emoji] [emoji]', hvor [klageren] ses tale til kameraet og oplyse, at hun har gået 34 km
- Videoen 'Video posteret 12. juli 2021': Video fra Facebook-opslag af 12. juli 2021, hvor [klageren] ses på vandretur/ferie.

Ovenstående observationer er blot et udsnit af de observationer, som PFA har foretaget af [klageren], og som dokumenterer, at [klageren] har et højt funktions- og aktivitetsniveau, og at hun er i stand til at bevæge kroppen (nakke, skuldre m.m.) uden synlige indskrænkninger i hendes fysiske formåen, og at vandre i adskillige timer, hvor hun bærer en større rygsæk.

Der kan desuden henvises til Facebook-opslag af 29. juni 2021 fra [klagerens anden profil], hvoraf det fremgår, at [klageren] '*Vandrer stadig hver dag*', og at hendes daglige distance er 'ml. 12-40 km', jf. internetundersøgelsen i bilag 13, s. 39. Af [klagerens] egen Facebook-profil fremgår det samtidig af to opslag af henholdsvis 12. og 15. juli 2021, at [klageren] har vandret 3 dage i træk på ruten til ..., og at hun havde '*En crazy tur ned af bjerget, via en vanvittigt stejl bakke, fuld af store sten*', jf. bilag 13, s. 42 og 45.

Det er PFA's opfattelse, at ovennævnte observationer og oplysninger er klart uforenelige med de oplysninger om omfanget og karakteren af [klagerens] gener og erhvervsaktiviteter, som [klageren] har afgivet til PFA, og som skulle udgøre grundlaget for PFA's beslutning om, hvorvidt PFA skulle fortsætte bevillingen af erhvervsevnetabsydelse samt præmiefritagelse.

Der skal blandt andet henvises til, at [klageren] har oplyst til PFA, at hun har væsentlige fysiske udfordringer, herunder at hun alene er i stand til at gå 100 meter ad gangen, stå op i 15 minutter ad gangen, og at hendes balance er skadet efter uheldet, således at hun '*Går og står usikkert*', ligesom hun alene skulle være i stand til at gå på ujævnt underlag/terræn, hvis hun har nogen at støtte sig til, jf. funktionsevneskema af 2. december 2014, bilag 5. Observationerne er også klart uforenelige med [klagerens] oplysninger til PFA om, at hun ikke kan bøje sig fremover, bagover eller til siden, og at det forårsager '*Vanvittige smerter*', hvis hun strækker armene over skuldrene, eller løfter noget over skuldrene, jf. bilag 5. Observationerne er ligeledes klart uforenelige med [klagerens] oplysning om, at hun hverken kan træne, cykle, eller gå lange ture, jf. bilag 5.

Der er således ingen indikation af, at [klageren] skulle have væsentlige fysiske eller psykiske udfordringer, herunder at hun skulle have konstant koncentrationsbesvær og konstante gener og smerter i øvre del af kroppen, navnlig nakke, skuldre og arme. På baggrund af ovenstående er der heller ingen indikation af, at det, som [klageren] '*hele tiden har fejlet ER STATIONÆRT*' som angivet i funktionsevneskemaet af 23. marts 2017, jf. bilag 6.

Der er desuden intet i observationsmaterialet, der tyder på, at [klageren] fortsat skulle være påvirket af kroniske '*Nakke-skuldersmerter*', eller at [klagerens] helbredstilstand i øvrigt skulle være '*Forværret*', siden [klageren] sidst modtog en afgørelse fra PFA. Dette har [klageren] ellers angivet i seneste opfølgningsskema til PFA af 15. juni 2020, bilag 7, selvom [klageren] havde mulighed for at vælge imellem de tre svarmuligheder: 'Forbedret', 'Uændret' eller 'Forværret'. Det skal desuden fremhæves, at [klageren] ikke har været til undersøgelse eller i behandling på hospital, hos læge eller andre siden den 11. maj 2017, hvor PFA sidst sendte en afgørelse til hende, jf. bilag 7, s. 7, pkt. 2.19.

I forbindelse med nærværende sag har PFA desuden forelagt sagens akter, herunder lægelige og kommunale akter samt de af [klageren] udfyldte skemaer, for PFA's lægekonsulent, som på baggrund af det forelagte materiale har vurderet følgende, bilag E:

...

Det fremgår således af PFA's lægekonsulents vurdering ovenfor, at en person med de gener og begrænsninger/funktionsnedsættelser som er beskrevet i det lægelige materiale og [klagerens] egne oplysninger ikke vil kunne udføre de aktiviteter og funktioner, som [klageren] er observeret at udføre, jf. bilag 13 og bilag D. Det skal derudover særligt fremhæves, at lægekonsulenten vurderer, at det ikke kan dokumenteres lægeligt, at det har en gavnlig effekt på [klagerens] specifikke helbred at udføre træningsaktivitet med en sådan intensitet og i et sådant omfang, som [klageren]

er observeret at gøre det. Som det fremgår af lægekonsulentens udtalelse, er der heller ikke nogen lægelig dokumentation for, at [klageren] skulle gå *'for at overleve'*, og at hun er *'nødsaget til at bide smerterne i sig, såfremt hun vil overleve'*, underforstået at det betyder liv eller død for hende, jf. bilag E, s. 4.

På baggrund af det forelagte materiale, er det desuden lægekonsulentens vurdering, at *'en væsentlig del af den funktionsevne som [klageren] udviser/udnytter i observationsmaterialet vil kunne udnyttes til en brugbar funktion på arbejdsmarkedet væsentligt mere end ½ tid.'*, jf. bilag E, s. 3. Det er PFA's opfattelse, at denne udtalelse fra lægekonsulent bør tillægges betydelig vægt i sagen, dette særligt henset til, at lægekonsulenten er speciallæge i arbejds- og samfundsmedicin, og at lægekonsulenten har foretaget en vurdering af [klagerens] erhvervsevne på baggrund af samtlige akter i sagen. Lægekonsulentens vurdering må derfor anses for at være retvisende for [klagerens] nuværende helbredstilstand, og samlet set har [klageren] således ikke et dækningsberettiget erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

[Klageren] findes således at have beskrevet en dagligdag, der ligger langt fra den faktiske dagligdag, som PFA's observationer og de øvrige oplysninger viser. Der er herefter intet i de oplysninger, som PFA nu er i besiddelse af, som antyder, at [klageren] skulle have de anførte funktionsindskrænkninger som følge af fysiske eller psykiske udfordringer med den virkning, at hendes erhvervsevne skulle være reduceret i dækningsberettiget grad.

Det er således PFA's opfattelse, at [klageren] væsentligt og groft har tilsidesat sine kontraktretlige forpligtelser over for selskabet - herunder den loyale samarbejds- og oplysningspligt - idet [klageren] har forsømt sin forpligtelse til at give PFA sandfærdige oplysninger om sin erhvervsevne i forbindelse med PFA's stillingtagen til, om [klageren] fortsat var berettiget til erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under forsikringen. Subsidiært at [klageren], i strid med sin forpligtelse hertil, bevidst har undladt at give PFA meddelelse om, at hendes erhvervsevne er blevet markant forbedret.

På baggrund af ovenstående er det PFA's klare opfattelse, at PFA har været berettiget til at ophæve [klagerens] erhvervsevnetabsforsikring, herunder retten til præmiefritagelse, med virkning pr. 1. november 2021, som sket.

Det bemærkes, at [klageren] gentagne gange er blevet orienteret om, at oplysningerne afgivet til PFA skal være sandfærdige og fyldestgørende, ligesom [klageren] er blevet orienteret om de mulige konsekvenser af en manglende efterlevelse heraf. Dette fremgår bl.a. af bevillingsbrevene, bilag 2, 3 og 4, samt af funktionsevneskemaet, bilag 5, underskrevet af [klageren] den 2. december 2014:

'I. Underskrift

Jeg erklærer, at mine besvarelser og oplysninger er i fuld overensstemmelse med sandheden. Jeg er klar over, at urigtige oplysninger eller fortielser kan medføre, at erstatningen nedsættes eller bortfalder.

Dato: 2/12-14

Forsikrede underskrift: [klageren]'

Endvidere fremgår det på forsiden af opfølgningsskema, bilag 6, underskrevet den 23. marts 2017, at:

'Dine oplysninger skal være korrekte

Det er vigtigt, at dine oplysninger til PFA er i fuld overensstemmelse med sandheden, og at du ikke fortier noget. Afgiver du urigtige oplysninger eller undlader du at afgive relevante oplysninger, kan det få betydning for din ret til udbetalinger, ligesom det kan være en overtrædelse af lovgivningen.'

Det fremgår endvidere af forsiden på opfølgningsskema, bilag 7, underskrevet af [klageren] den 15. juni 2020, at:

'Vi beder dig om at udfylde opfølgningsskemaet så grundigt som muligt og gør venligst opmærksom på, at det er vigtigt, at dine oplysninger til PFA er i fuld overensstemmelse med sandheden, og at du ikke fortier noget. Afgiver du urigtige oplysninger, eller undlader du at afgive relevante oplysninger, kan det få betydning for din udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

(...)

[Klageren]

Tidspunkt for underskrift: 15-06-2020 kl. 10:39:19 -Underskrevet med NemID'

PFA har i ophævelsesbrevet taget forbehold for at kræve allerede udbetalte ydelser tilbagebetalt. Dette forbehold fastholder PFA.

Hvis Ankenævnet for Forsikring måtte finde, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at ophæve [klagerens] erhvervsevnetabsforsikring hos PFA med virkning fra den 1. november 2021, som sket, gøres det gældende, at [klageren] ikke længere opfylder betingelsen om en nedsættelse af hendes generelle erhvervsevne med 50% eller mere således, at PFA er berettiget til at stoppe udbetalingerne og præmiefritagelsen.

2.4 [Klagerens] klage

Det kan oplyses, at [klageren] fik lejlighed til at fremkomme med sine bemærkninger til ovenstående forhold, herunder det fremsendte dokumentationsmateriale, forinden erhvervsevnetabsforsikringen blev ophævet, gennem korrespondance med PFA's advokat samt PFA's klageansvarlige, men at ingen af de fremkomne bemærkninger gav PFA anledning til en ændret vurdering i sagen.

2.4.1 [Klagerens] ansættelse hos [virksomheden]

[Klageren] angiver i sit klageskrift, at PFA var bekendt med, at hun arbejdede i sin ægtefælles virksomhed, ... Dette bestrides. Det skal i den forbindelse bemærkes, at [klageren] ikke kun er blevet oplyst om, at hun var forpligtet til at oplyse PFA om ændringer i sin erhvervsevne, men hun er også blevet oplyst om, at hun skulle meddele det til PFA, såfremt hendes '*tilknytning til arbejdsmarkedet ændrer sig*', jf. bilag 3. Et ansættelsesforhold eller et ændret ansættelsesforhold er således en oplysning, som [klageren] var forpligtet til at meddele til PFA. Som bilag F fremlægges en oversigt fra PFA's systemer over de henvendelser, som [klageren] har foretaget til PFA. For så vidt angår [klagerens] bemærkning om, at PFA telefonisk er oplyst om ansættelsen i ægtefællens virksomhed, ..., den 15. juni 2020, jf. bilag 24, kan det oplyses, at PFA har registreret, at [klageren] kontaktede PFA den 15. juni 2020, jf. bilag F. Det fremgår dog ikke af notatet fra telefonsamtalen den pågældende dag, at [klageren] skulle have oplyst, at hun var ansat i sin mands virksomhed, ... Det kan oplyses, at der heller ikke er e-mails eller breve fra [klageren] vedrørende ansættelsen hos [virksomheden] i nogle af PFA's arkiveringssystemer. Det fastholdes på den baggrund, at [klageren] ikke har givet denne oplysning til PFA.

Det er i den forbindelse fortsat PFA's opfattelse, at [klageren] har handlet illoyalt over for PFA i forbindelse med PFA's stillingtagen til [klageren] erhvervsevne ved ikke at have oplyst PFA om omfanget af erhvervsarbejdet i ægtefællens virksomhed, ...

Der skal i den forbindelse blandt andet henvises til [klagerens] mange messe-aktiviteter i [virksomhedens] regi, hvor [klageren] fremstår som virksomhedens ansigt udadtil samt rejser forbundet med virksomheden. [Klageren] har i den forbindelse bemærket, at turen til [udland 4] alene indebar et par enkelte møder med nogle forhandlere, som hendes mand tog sig af, og at hendes mand ellers blot var til stede for at se, om [virksomheden] skulle deltage på messen på sigt. Det gøres gældende, at disse oplysninger er udokumenterede. Der henvises desuden til [virksomhedens] Instagram-opslag af 9. maj 2019, hvor [klageren] ses foran et skilt med teksten ... med et messeskilt om halsen og brochurer i hånden, hvilket indikerer, at hun var til stede på messestedet i [udland 4], jf. bilag 13, s. 61. Det er under alle omstændigheder PFA's opfattelse, at [klagerens] rejse til [udland 4] og aktiviteter i relation til [virksomheden] i forbindelse med rejsen må betegnes som erhvervsrelateret aktivitet. [Klagerens] bemærkning om, at hun alene er tildelt titlen som [stillingsbetegnelse] hos [virksomheden] for at give hende 'moralsk opbakning', er uden betydning, da det afgørende for sagen er, hvilke opgaver og hvilken rolle [klageren] rent faktisk varetager i virksomheden, og dermed hvor meget [klageren] rent faktisk er i stand til arbejde og til at tjene, uanset hvad hendes titel måtte være.

På den baggrund er det PFA's opfattelse, at [klageren] spiller en ikke uvæsentlig rolle i forbindelse med driften af [virksomheden], hvor hun har varetaget opgaver, som ikke alene kan karakteriseres som '*meget små og begrænsede opgaver*', og som rækker langt ud over en samlet arbejdstid svarende til to timer om ugen. Dette navnlig henset til de talrige eksempler på opslag på sociale medier, [virksomhedens] hjemmeside m.v., som [klageren] er afsender af, jf. bl.a. video af 27. november 2018 fra profilen ..., hvor [klageren] ses tale til virksomhedens kunder i forbindelse med virksomhedens julegavedonation og dermed fremstår som [virksomhedens] ansigt udadtil. Der henvises i øvrigt til [klagerens] deltagelse i messer, onlinemøde m.v. i virksomhedens regi.

2.4.2 PFA's spørgeskemaer

[Klageren] har endvidere gjort gældende, at hun har forsøgt at udfylde og besvare de af PFA fremsendte skemaer '*efter bedste overbevisning*', at hun '*hver eneste gang har forsøgt at svare på bedst mulig vis*', og at hun '*på intet tidspunkt*' har svaret usandt. Dette bestrides. Det er PFA's opfattelse, at [klageren] ikke har besvaret PFA's skemaer loyalt ud fra hendes situation på det pågældende tidspunkt og ud fra det, som PFA's spørgsmål/skema burde give anledning til.

For så vidt angår [klagerens] synspunkt om, at man '*ikke kan se, hvilket udgangspunkt man skal tage i forhold til at besvare korrekt*', og at det ikke er '*helt klart, hvad der menes med spørgsmålene*', bemærkes, at der er tale om forholdsvis enkle spørgsmål, ligesom der var plads til, at [klageren] kunne præcisere og uddybe sine svar nærmere, hvis hun anså det for nødvendigt. Der kan henvises til det senest udfyldte funktionsevneskema af 2. december 2014, bilag 5, og opfølgningsskema af 23. marts 2017, bilag 6, hvor svarmulighederne netop er 'ja' eller 'nej' med mulighed for at uddybe svaret, idet det bl.a. fremgår '*Ja - beskriv hvordan generne viser sig*', '*Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad*', '*Ja, på hvilken måde?*', og '*Hvis ja, oplys venligst hvilken og hvor meget*'. [Klageren] har rent faktisk også benyttet sig af muligheden for at uddybe sine svar eksempelvis ved besvarelsen af spørgsmålene under pkt. B og E i funktionsevneskemaet, jf. bilag 5.

Det bestrides derfor, at de af PFA fremsendte spørgeskemaer har været i et sådant format, at dette var til hinder for [klagerens] mulighed for at besvare spørgsmålene heri på korrekt og sandfærdig vis. Det skal i den forbindelse bemærkes, at [klageren] ved at udfylde og underskrive spørgeskemaerne har erklæret på tro og love, at de angivne oplysninger var korrekte. Hertil kommer, at [klageren] i bilag 24 fremstår yderst kapabel i forhold til at formulere sig og uddybe sine forklaringer om lægebesøg m.m. Hvis [klageren] derfor havde flere relevante oplysninger, virker det usandsynligt, at hun ikke ville have været i stand til at overbringe disse til PFA, uanset om hun mente, at der ikke var lagt op hertil i skemaet.

På baggrund heraf må [klagerens] bemærkninger afvises som ren efterrationalisering. Det skal i den forbindelse understreges, at hendes oplysninger i skemaerne er i overensstemmelse med det billede, hun har tegnet af sin helbredstilstand i lægeligt og kommunalt regi. Det må i den forbindelse tillægges betydning, at PFA ikke har andre muligheder end at gå ud fra, at selskabets kunder udfylder skemaet sandfærdigt. [Klagerens] bemærkning om, at hun ringede til PFA den 15. juni 2020, for at drøfte besvarelsen af opfølgningsskemaet, kan ikke tillægges nogen betydning, da det udelukkende er [klageren], der kan vide, om hun har beskrevet sit funktionsniveau og tilstand korrekt, og det er - i sagens natur - ikke muligt for PFA at svare på, hvorvidt [klageren] har udfyldt skemaet korrekt og besvaret spørgsmålene sandfærdigt.

For så vidt angår klagers bemærkning om, at hun efter udfyldelse af PFA's skemaer oftest har talt med en medarbejder fra PFA og er blevet hjulpet til at besvare disse skemaer, skal det bemærkes, at der intet fremgår herom i PFA's samtaleoversigt, jf. bilag F. Det kan desuden oplyses, at det fremgår af PFA's systemer, at [klageren] blev viderestillet fra PFA's rådgivningscenter til skadecenteret den 5. oktober 2015 kort tid efter, at hun modtog bevillingsbrev fra PFA af den 1. oktober 2015, jf. bilag 2. Der er ingen notater på sagen i relation til denne tlf. samtale, men det må, henset til at [klageren] modtog PFA's bevillingsbrev 4 dage forinden hendes opkald, antages, at opkaldet til PFA vedrørte et ønske om indbetaling på en kreditorbeskyttet konto, som [klageren] samme dato indsendte anmodning om til PFA's skadecenter via e-mail. På den baggrund har det formodning imod sig, at samtalen den 5. oktober 2015 skulle have noget at gøre med udfyldelse af opfølgningsskemaer, navnlig fordi [klageren] netop havde modtaget et bevillingsbrev fra PFA

Det må derfor også afvises som ren efterrationalisering, at [klagerens] svar på PFA's spørgeskemaer er sket *'på bedst mulig vis'*. [Klageren] har også henvist til, at hun *'ligesom alle andre kronisk syge'* har *'både gode og dårlige dage'*, hvorfor det tilsyneladende ikke har været muligt for hende at svare rigtigt på de angivne spørgsmål i PFA's spørgeskemaer. Det skal i den forbindelse understreges, at [klageren] i skemaet selv har oplyst, at hun konstant og kronisk har gener og smerter, jf. bilag 7, 5 og 6. Der kan tillige henvises til observationsmaterialets omfang og udstrækning, der gør det usandsynligt, at PFA i denne længere periode alene skulle have observeret [klageren] på hendes gode dage. Ankenævnet bør derfor tage [klagerens] oplysninger i skemaet for pålydende og dermed som udslag af illoyalitet.

[Klageren] har gjort gældende, at alle hendes svar i PFA's spørgeskemaer er afgivet ud fra, at de forskellige aktiviteter, der spørges ind til (løft, gang, stræk mv.) var uden smerter, og at hendes svar i spørgeskemaerne dermed er udtryk for, at hun godt kan udføre de pågældende aktiviteter, dog ikke uden smerter. Dette må også afvises som et forsøg på at bortforklare de usande oplysninger, som [klageren] har afgivet. På baggrund heraf fastholdes det, at [klagerens] faktiske forhold er klart uforenelig med [klagerens] oplysninger til PFA om hendes helbredsmæssige tilstand.

Det skal desuden fremhæves, at det er helt afgørende for spørgsmålet om [klagerens] illoyalitet og dermed PFA's berettigede ophævelse, at der er væsentlig uoverensstemmelse mellem det, som [klageren] har angivet i funktionsevneskemaet, og det som fremgår af observationsmaterialet.

2.4.3 [Klagers] hestehold og ride aktiviteter

2.4.3.1 [Klageren] har som svar på spørgsmålet om, hvilke fritidsaktiviteter hun kunne udføre, inden skaden opstod, oplyst til PFA, at hun *'havde heste, som nu er solgt'*, jf. funktionsevneskema af 2. december 2014, bilag 5. PFA har imidlertid kunnet konstatere, at [klageren] fortsat holder én eller flere heste, jf. internetundersøgelsen i bilag 13, s. 66, 67, 72 og 76-77.

For så vidt angår [klagerens] aktiviteter forbundet med hestepasning og ridning, har [klageren] anført, at der ved de af PFA påpegede Facebook-opslag er tale om et gammelt foto af hendes tidligere hest, som blot er 'genopslået' på Facebook på et senere tidspunkt, hvorfor opslaget ikke er retvisende. [Klageren] har desuden anført, at heste er hendes mands og ikke hendes egen store interesse, og at hendes mand derfor erhvervede heste igen senere, som nu befinder sig på [klagerens] adresse. [Klageren] gør gældende, at hun ikke har noget med hestene at gøre i det daglige, idet det alene er hendes mand, der står for både pasning og ridning af hestene mv.

På baggrund af PFA's internetundersøgelse, bilag 13, foreligger der imidlertid en klar indikation for, at [klageren] deltager i pasning og ridning af hestene mv. Der skal i den forbindelse henvises til [klagerens] Instagram-opslag af hhv. 18. september 2017, bilag 13, s. 72, opslag af 5. maj 2020, bilag 13, s. 76 samt opslag af 27. oktober 2020, bilag 13, s. 77, hvor [klageren] ses på forskellige fotos sammen med flere forskellige heste, og hvor [klageren] i tekstbeskrivelserne har angivet *'My girl and I [...]', 'My boy [...]' og 'Feedingtime and fun with my prinsess [...]'*. Tekstbeskrivelserne på engelsk vidner for det første om, at der er tale om mere end én hest - mindst én hingst og én hoppe - ligesom det fremgår direkte af sidstnævnte tekstbeskrivelse, at [klageren] i hvert fald har fodret den afbilledet hest. At hestene formelt set skulle være ejet af [klagerens] mand, jf. det fremlagte registreringsbevis i bilag 17, ændrer ikke på den kendsgerning, at [klageren] tydeligvis har noget at gøre med hestene, selvom [klageren] påstår det modsatte i sit klageskrift.

For så vidt angår [klagerens] bemærkning om, at hun alene har reddet som et *'forsøg på balancetræning'*, bemærkes, at dette ikke hænger sammen med [klagerens] oplysning til PFA om, at hun ikke er i stand til at sidde ned i mere end 15-30 minutter ad gangen, og at hun *'går og står usikkert'*, jf. bilag 5. Det fremgår desuden ikke nogen steder i sagen, at [klageren] af læger eller andre fagpersoner skulle være opfodret til eller have modtaget anbefaling om at anvende ridning til at genoptræne sin balance, som ifølge [klagerens] oplysninger til PFA er skadet efter uheldet, jf. bilag 5.

Det er derfor PFA's opfattelse, at det ikke – som anført af [klageren] – *'ene og alene'* er [klagerens] mand, der står for pasning og ridning af hestene, og at [klageren] kun går med ud til hestene for *'kortvarigt at hilse på og nusse lidt'* med dem. Det gøres derimod gældende, at ovenstående dokumenterer, at [klagerens] fysiske formåen er af et sådant omfang, at hun er i stand til at deltage i både hestepasning- og ridning.

2.4.4 [Klagers anden Facebookprofil]

[Klageren] anfører, at hun er nødt til at skære ned på både hygiejne, daglige gøremål og andre ting i hjemmet, som hun *'ellers gerne vil tage sig af'* for til gengæld at *'prioritere at være fysisk aktiv ved at vandre'*, fordi hendes helbred profiterer meget af at vandre. Det skal i den forbindelse understreges, at PFA ikke bestrider, at det er sundt at være fysisk aktiv, og at der kan være flere helbredsmæssige fordele forbundet med fysisk aktivitet, hvilket må betegnes som alment kendt for det fleste. Men de helbredsmæssige fordele for [klageren] ændrer ikke på den kendsgerning, at [klagerens] aktivitetsniveau er langt højere og [klagerens] funktionsevne og psykiske overskud langt bedre end det, som hun har oplyst til PFA. Det skal fremhæves, at [klageren] i funktionsevneskemaet underskrevet den 2. december 2014, bilag 5, bl.a. har oplyst til PFA, at hun kun kan gå *'ca. 100 meter'*. [Klageren] har valgt ikke at modificere denne oplysning i de efterfølgende skemaer fra PFA. [Klageren] har tværtimod efterfølgende oplyst til PFA, at hendes helbredstilstand henholdsvis er forværret og, at *'det jeg hele tiden har fejlet ER STATIONÆRT'*, og at *'Alt det der tidligere er oplyst er stadig gældende'*. jf. funktionsevneskema af 23. marts 2017, bilag 6. Selvom [klageren] i det seneste opfølgningsskema af 15. juni 2020, bilag 7, oplyste, at hendes funktionsevne i hverdagen ikke var blevet forværret, ændrer dette ikke på, at [klageren] i PFA's spørgeskemaer har afgivet særdeles mangelfulde og misvisende informationer. Som nævnt ovenfor, levner skemaerne plads til præcisering, supplerende m.m., idet skemaerne indeholder flere svarfelter, som [klageren] ikke har valgt at benytte sig af. [Klageren] kunne eksempelvis under feltet *'8. Har du andet at oplyse?'* i opfølgningsskemaet af den 15. juni 2020, bilag 7, passende have modificeret de tidligere oplysninger om hendes meget dårlige funktionsevne, som hun har afgivet til PFA.

Det er PFA's opfattelse, at det i sig selv er problematisk, at [klageren] har afgivet mangelfulde oplysninger om sin funktionsevne til PFA. PFA's vurdering af [klagerens] erhvervsevne umuliggøres af, at [klageren] ikke i PFA's skemaer har oplyst, hvad hun rent faktisk er i stand til at foretage sig, uanset at det – i hvert fald ifølge [klageren] selv – måtte gavne hendes helbred at gå lange ture m.v.

[Klageren] har endvidere anført, at hun *'altid er ledsaget af en hjælper'*, når hun er på længere vandreture. Det skal i den forbindelse fremhæves, at det af én af videoerne fra internetundersøgelsen med filnavnet *'Video fra gåtur'*, fremgår, at [klageren] gik en meget lang distance på 34,38 km. Dette gjorde hun så vidt ses af videooptagelsen uden ledsager.

2.4.5 PFA's observationer

For så vidt angår PFA's observationsmateriale er det [klagerens] opfattelse, at dette *'på ingen måde er retvisende'* for [klagerens] formåen, idet observationerne, ifølge [klageren] alene viser situationer, hvor man kan *'tolke og dreje det'* i en bestemt retning, således at det *'viser en aktivitet'*, der er uforenelig med de klager og gener, som [klageren] har.

[Klageren] gør endvidere gældende, at der i PFA's observationsrapport *'overdrives, fordrejes og spekuleres'*, hvilket resulterer i *'en masse usandheder og postulater'*, som efter [klagerens] opfattelse ikke er i overensstemmelse med virkeligheden.

Ovenstående bemærkninger fra [klageren] må imidlertid afvises med henvisning til, at der er tale om objektivt konstaterbare forhold om [klagerens] funktions- og aktivitetsniveau, som viser, hvad hun rent faktisk er i stand til, og som dermed ikke kan afvises eller bortforklares. Hvis det var sandt, at [klageren] ikke var i stand til at udføre de bevægelser og aktiviteter, som hun har oplyst til PFA, ville det i sagens natur ikke være muligt at observere hende i færd med at udføre de på-

gældende bevægelser og aktiviteter. Det er i sagens natur ikke muligt at observere en person foretage sig noget, som den pågældende person ikke er i stand til at foretage sig.

Observationsmaterialet viser henholdsvis beskriver det, som [klageren] rent faktisk er i stand til at foretage sig, herunder at gå [vandrerute 1] med en daglig strækning på mellem 19,6 km og 30,4 km med en rygsæk på ryggen, at gå op og ned ad stejle trappeforløb med en rygsæk på ryggen, at bøje sig forover med og uden rygsæk på ryggen, og at vandre i kuperet terræn på henholdsvis stranden og i bjergene.

Observationerne giver ingen som helst indikation af, at [klageren] skulle have væsentlige fysiske udfordringer, dette uanset [klagerens] bemærkning om, at rygsækken skulle være en speciel vandrerygsæk med et særligt let indhold.

[Klageren] har endvidere anført, at hun har *'hårdt brug for at vise sig selv, at hun trods sit dårlige helbred kan gennemføre noget, og derfor bider hun smerterne i sig'*, og at det ikke fremgår af observationsrapporten, at hun *'ømmer sig'* eller *'bider tænderne sammen på grund af smerter'*, og at det ikke er beskrevet, at hun var *'nødsaget til at gå væk fra den oprindelige rute'*. Det skal hertil bemærkes, at PFA's observatører naturligvis ikke er blevet instrueret i at slukke for videokameraet, når [klageren] måtte ømme sig eller lignende. PFA er derfor enig med [klageren] i, at observationerne netop ikke viser, at hun ømmer sig, viser smerte m.v., tværtimod. I forhold til [klagerens] påstand om, at hun oplever voldsomme smerter, når hun vandrer m.m., men at hun bider disse smerter i sig og er god til at skjule dem, skal det bemærkes, at det har en klar formodning imod sig, at [klageren] skulle være i stand til at gå meget lange distancer i voldsomme smerter, og i øvrigt uden overhovedet på noget tidspunkt at give synligt udtryk for disse smerter. Det fremgår heller ikke af observationerne, at [klageren] – som anført i klageskriftet – havde flere udfordringer og var *'meget presset'* i forbindelse med, at hun gik [vandrerute 1].

Det er PFA's opfattelse, at det foreliggende omfattende observationsmateriale, som udgøres af både observationsrapporter og videomateriale, samt internetundersøgelsen udgør et repræsentativt billede af [klagerens] generelle funktionsevne og aktivitetsniveau samt udgør tilstrækkelig dokumentation for, at [klageren] ikke har givet retvisende oplysninger til PFA.

Det gøres tillige gældende, at det foreliggende observationsmateriale og internetundersøgelsen med al ønskelig tydelighed viser, at [klagerens] erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad. Der kan henvises til observationsmaterialets omfang og det forhold, at PFA har foretaget observationer i en periode på i alt 15 dage af flere timers varighed dagligt og over flere på hinanden følgende dage.

Det bemærkes, at vurderingen af [klagerens] ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne er en helhedsvurdering under hensyn til [klagerens] tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Det afgørende er i den forbindelse ikke, hvad [klageren] tjener, eller hvor meget hun arbejder, men hvor meget [klageren] rent faktisk er i stand til arbejde og til at tjene.

3 SAMMENFATTENDE ANBRINGENDER

På baggrund af ovenstående gøres det gældende, at PFA har løftet bevisbyrden for, at [klageren] har afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af hendes erhvervsevne i forbindelse med PFA's vurdering af [klagerens] fortsatte bevilling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefri-

tagelser. Subsidiært, at [klageren] bevidst har undladt at give PFA meddelelse om, at hendes erhvervsevne er blevet markant forbedret i strid med sin forpligtelse hertil.

[Klageren] har således væsentligt tilsidesat sine kontraktretlige pligter over for PFA, herunder sin loyale samarbejds- og oplysningspligt. Det gøres derfor gældende, at PFA er berettiget til at ophæve [klagerens] erhvervsevnetabsforsikring med virkning fra den 1. november 2021, som sket. Subsidiært gøres det gældende, at [klageren] ikke har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen, og at hun derfor ikke er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse."

Klagerens advokat har i brev af 26/4 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Vedrørende min klients ansættelse hos [virksomheden]:

Der henvises i svarskriftet til min klients mange messeaktiviteter i [virksomhedens] regi, ligesom der henvises til, at min klient fremstår som virksomhedens ansigt udadtil samt deltager i rejser forbundet med virksomheden.

Ydermere henvises der til talrige eksempler på opslag på sociale medier og på [virksomhedens] hjemmeside, herunder video af 27. november 2018.

Det bemærkes i den forbindelse, at min klient i den tid hun har været ansat i virksomheden har medvirket i 2 videoer for [virksomheden].

Det bemærkes endvidere, at min klient ikke har deltaget i mange messeaktiviteter i [virksomhedens] regi og ikke fremstår som virksomhedens ansigt udadtil.

Det fastholdes, at min klient alene laver småopgaver i virksomheden, herunder eksempelvis at bestille stande til messer m.v. Dette er dog ingenlunde det samme som at være ejer af en stand.

Ydermere skal det præciseres, at min klient eller [virksomheden] for den sags skyld ikke har deltaget i messen [udland 4] men som alle andre skulle have navneskilt og adgangskort for i det hele taget at kunne komme ind på messen.

At min klient har befundet sig på messen, dokumenterer således på ingen måde, at hun har udført arbejde i relation hertil.

Det samme er tilfældet omkring messestande i øvrigt. Det forhold at det er min klients navn, der står anført i forbindelse med messen dokumenterer alene, at det er hende, der har bestilt standen; ikke at det er hende der står for øvrigt arbejde eller deltagelse omkring messen.

Vedrørende information omkring fleksjob:

Min klient fastholder, at hun i forbindelse med samtalen med PFA den 15. juni 2020 netop har omtalt sit fleksjob, og jeg skal derfor **opfordre** til at der fremskaffes en lydfil af samtalen.

Min klient oplyser, at PFA's medarbejder oplyste til min klient, at de ville kontakte hende, såfremt der var behov for yderligere dokumentation eller yderligere journaler. Min klient modtog efterfølgende ingen anmodning herom.

PFA's medarbejder noterede efter samtalen da også, at min klient først skulle vurderes igen efter 5 år, hvor dette tidligere havde været hvert 3. år. Dette understøtter netop, at medarbejderen under samtalen har fået oplysninger om både min klients helbredsmæssige og erhvervsmæssige forhold, som netop gjorde, at medarbejderen ikke fandt behov for at genvurdere sagen igen før efter 5 år.

Det fastholdes derfor, at PFA også under denne samtale blev oplyst om min klients forværring i helbredet, ligesom der også er sket oplysning herom ved oplysningsskemaet fra 2017. Disse oplysninger burde have ført til, at PFA indhentede yderligere oplysninger omkring min klients helbredsmæssige tilstand samt erhvervsmæssige formåen, såfremt dette ønskedes nærmere belyst.

Dette har PFA ikke gjort.

Vedrørende overvågningen:

Det gøres gældende, at overvågningen af min klient på ingen måde har været retvisende eller objektiv.

Det er ganske bemærkelsesværdigt, at det på ingen måde er beskrevet eller filmet, når min klient har målt blodsukker, holdt pauser, taget insulin og andre piller osv. Dette dokumenterer netop, at PFA's detektiv er blevet instrueret i at have fokus på at filme min klient, når hun har udført aktiviteter, der understøtter PFA's påstand om, at hun har et langt højere funktionsniveau end angivet.

Særligt i forhold til optagelserne fra [vandrerute 1] er det ganske bemærkelsesværdigt, at alle de gange min klient måler blodsukre, tager insulin og piller samt en enkelt gang også nitroglycerin ikke er filmet eller observeret på trods af, at det foregår adskillige gange dagligt på alle tidspunkter af døgnet og vel at mærke i fuld offentlighed.

Ydermere er det hverken beskrevet eller filmet, når min klient ad flere omgang måtte vælge en lettere og mere flad rute og således ændre på den planlagte rute, fordi hun ikke var i stand til at gå denne vej. Alternative ruter måtte således flere gange benyttes, og i den forbindelse bemærkes det, at [vandrerute 1] netop også kan gennemføres af folk, der er dårligt gående, folk med røllator osv.

Det er således ganske velkendt, at mange kroniske syge netop vandrer [vandrerute 1], hvilket altså også var tilfældet for min klient.

Ydermere var der problemer med lukkede overnatningssteder på grund af Covid-19 under min klients tur, hvorfor de enkelte etaper ofte blev længere end forventet og planlagt.

I forhold til optagelserne i [udland 1] under min klients ferie er det meget bemærkelsesværdigt, at det forsøges præsenteret af PFA på en måde, som om min klient har gået langt med varer i favnen.

Dette er på ingen måde korrekt, idet bilen holdt 5-10 meter fra døren, og min klient havde alene nogle få skridt at gå, inden hun var i den lejede feriebolig.

Ydermere er det meget bemærkelsesværdigt, at overvågningen i [udland 1] indstilles samme dag, som min klient har mistet balancen og er kommet til skade med sit ben den 16. juli 2021.

Hun var herefter en tur på et [udenlandsk] hospital/skadestue, men dette har øjensynligt ikke været interessant for PFA at tage med i deres overvågningsmateriale.

Det forekommer lidt for tilfældigt, at overvågningen netop skulle være indstillet den dag, hvor dette sker.

Vedrørende heste:

PFA anfører, at der forefindes heste på min klients ejendom, hvilket er ganske korrekt, men dette dokumenterer på ingen måde, at det er min klient, der udfører arbejdet med hestene.

I forhold til opslag på de sociale medier, hvor min klient har skrevet 'feeding-time', dokumenterer det da heller ikke, at det er min klient, der har fodret hestene men blot, at de rent faktisk blev fodret.

Som tidligere nævnt går min klient indimellem med ud til hestene, som befinder sig lige uden for døren, men hun udfører aldrig arbejde i forbindelse med hestene, hvilket PFA da heller ikke har kunnet fremlægge dokumentation for på trods af det omfattende overvågningsmateriale.

Vedrørende helbredsmæssige udfordringer:

Min klient har omfattende helbredsmæssige udfordringer, og har intet mindre end 9 diagnoser stillet af speciallæger inden for de forskellige områder.

Min klient kan ikke bevise sine fysiske smerter, idet der ikke findes et apparat, der kan måle fysiske smerter.

Endvidere henvises der gentagne gange i PFA's materiale til, at man ikke kan se på min klient, at hun har smerter.

Men der er jo ingen regler for, hvordan man skal se ud, når man har smerter, og det forekommer noget overvurderet, at vurdere, at min klient ingen smerter har på trods af de mange diagnoser m.v. hun har blot fordi PFA's personale tilsyneladende ikke har kunnet se på min klient, at hun havde smerter.

Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at PFA ved det omfattende overvågningsmateriale ikke har medtaget opslag, videosekvenser m.v., hvor man kan se min klients kørestol, der i en periode blev medbragt overalt, ikke kan se billeder hvor hun er kommet til skade, ikke kan se billeder m.v. hvor familien hjælper hende eller opslag, som vidner om, at min klient er blevet afhentet akut med ambulancen efter blodprop, insulinchok m.v.

Endvidere er der intet omkring operationer, behandlinger, genoptræninger osv.

Min klient medgiver, at hun som alle andre ofte tegner et glansbillede på de sociale medier, og derfor kan man naturligvis ikke tage disse opslag som udtryk for, hvorvidt hun er syg eller ikke er syg, har smerter eller ikke har smerter.

Vedrørende PFA's lægekonsulent:

Der foreligger blandt materialet fra PFA en omfattende vurdering fra PFA's lægekonsulent.

Heri er det netop værd at bemærke, at det lige præcis er PFA's lægekonsulent, og ligesom det er tilfældet med detektiverne, er hans opgave jo at pege på alt det, der taler til PFA's fordel og ikke komme med nogen objektiv vurdering af min klient.

Lægekonsulenten er således alene præsenteret for det materiale og de oplysninger, som PFA har fundet relevante.

Det er således noget bemærkelsesværdigt, at lægekonsulenten eksempelvis har kunnet konstatere, at min klient ikke er synsbesværet.

Dette er direkte i modstrid med, at specialister har fundet, at min klient lider af retinopati grad 1 i venstre øje og grad 4 i højre øje.

PFA's lægekonsulent må besidde en helt særlig kunnen, såfremt han via nogle videoovervågninger kan konstatere, at min klient ikke er synsbesværet, og at den stillede diagnose i form af retinopati grad 4 således ikke er korrekt.

Lægekonsulenten anfører endvidere, at min klient ikke ses at have åndenød eller tilsvarende udfordringer.

Hertil bemærkes igen, at lægekonsulenten jo ikke har undersøgt eller talt med min klient, ligesom han ikke har været til stede og kunnet vurdere, hvorvidt anstrengelse m.v. påvirker hendes helbred.

Til gengæld er der via lungespecialister og andre objektive undersøgelser konstateret lungeproblemer.

Jeg må således konkludere, at PFA's lægekonsulent stiller egne diagnoser/afviser diagnoser stillet af andre specialister, blot ud fra PFA's videooptagelser.

Dette forekommer på ingen måder hensigtsmæssigt eller berettiget.

Videre har PFA's lægekonsulent henvist til det bemærkelsesværdige i, at min klient skriver dagbogsnotater, idet det angives, at det ville en person med de gener og begrænsninger som er beskrevet i det lægelige materiale ikke kunne.

Hertil bemærkes, at min klient skriver ting ned, netop fordi hun har meget svært ved at huske.

Det ændrer ikke på, at det er svært for hende at skrive ting ned, og derfor får hun hjælp af sin familie dertil.

Det bemærkes endvidere, at det tager lang tid for hende, således at selv få linjer bruger hun lang tid på at få skrevet.

Dette ændrer dog ikke på, at min klient har kognitive udfordringer, men det påstås ikke, at hun ikke har nogle brugbar kognition, blot at den er begrænset. Der er væsentlig forskel herpå.

Ydermere må det påpeges, at PFA's lægekonsulent drager flere konklusioner, som er i direkte modstrid med flere påviste diagnoser, hvilket ikke er en lægekonsulents opgave.

En lægekonsulents opgave er at oversætte journaler fra lægesprog til almindeligt sprog og absolut ikke at danne egne konklusioner og omskrive diagnoser, idet en lægekonsulent jo netop aldrig har set, undersøgt eller i øvrigt talt med patienten.

Derfor bør en lægekonsulent på ingen måde undsige de diagnoser og undersøgelser, der er foretaget af andre speciallæger.

Igen skal jeg også påpege, at PFA's lægekonsulent jo alene er blevet præsenteret for det materiale, som PFA har syntes var relevant at forelægge for ham.

Som dokumentation for min klients omfattende helbredsmæssige gener og den heraf følgende nedsættelse af hendes funktionsniveau samt alvorligheden af hendes tilstand, vedlægger jeg:

Bilag 25 Journal vedr. PTSD

Bilag 26 E-journal fra [hospital 1], Hjertemedicinsk afd.

Bilag 27 E-journal fra [hospital 1], endokrinologisk afd.

Bilag 28 Journal vedrørende Deskvamativ interstitiel pneumoni

Bilag 29 E-journal, forløbsoversigt

Bilag 30 Journal vedrørende retinopati

Bilag 31 E-journal, retinopati

Bilag 32 Funktionsevneskema

Bilag 33 Journal, udredning for inkontinens

Bilag 34 Journal vedrørende fald i [udland 1] den 16. juli 2021

Bilag 35 Journal vedrørende insulinchok

Bilag 36 Journal, kiropraktor og fysioterapeut

Bilag 37 Fysioterapeutepikrise fra ...

Endvidere vedlægges dokumentation for, at hestene blev solgt i 2011 efter min klients trafikuheld, bilag 38.

Slutteligt fremsendes med almindelig post USB-stik., bilag 39, med en optagelse af min klients mand, som forklarer om bl.a. de heste, der forefindes på min klient og hendes ægtefælles ejendom, ligesom han forklarer om min klients deltagelse i virksomheden ...

Idet jeg i øvrigt skal fastholde og henvise til det i min anmeldelse af 24. februar 2022 anførte bemærkes det afslutningsvis, at min klient ikke har udvist illoyal adfærd over for PFA, ligesom hun ikke har udvist svig eller afgivet urigtige eller mangelfulde oplysninger i øvrigt.

Det gøres derfor fortsat gældende, at der intet grundlag har været for at ophæve min klients forsikringsordning hos PFA med berettigelse til udbetaling for erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse."

Selskabet har i brev af 30/5 2022 til nævnet bl.a. anført:

"1 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

1.1 [Klagerens] ansættelse hos [virksomheden]

[Klageren] gør i sin replik gældende, at hun er mindre aktiv i [virksomheden] end anført af PFA, herunder at hun ikke har deltaget i mange messeaktiviteter i virksomhedens regi, at hun kun har deltaget i 2 videoer for [virksomheden], og at hun ikke fremstår som ansigtet udadtil for [virksomheden]. Til støtte herfor anfører [klageren] bl.a., at det forhold, at hun har *'befundet sig på messen'*, og at hendes navn står anført i forbindelse med messen, ikke dokumenterer, at hun har udført arbejde eller står for deltagelse i relation hertil.

Det er imidlertid fortsat PFA's opfattelse, at der er en klar formodning for, at [klageren] udfører arbejde i [virksomheden] i langt højere grad, end hun har oplyst til PFA. Der kan i den forbindelse henvises til Ankenævnet for Forsikrings kendelse 96570 af 8. september, hvor nævnet fandt, at klageren havde bragt sig selv i en bevismæssig vanskelig situation ved at opholde sig i den bygning, hvor klagerens virksomhed lå, i et omfang som væsentligt oversteg det antal timer om ugen, som klageren over for selskabet havde oplyst. Der kan desuden henvises til Københavns Byrets dom af 20. januar 2021, hvor retten bl.a. lagde vægt på, at forsikringstageren på de observerede datoer opholdt sig i betydeligt længere tid på arbejdspladsen end, hvad han havde oplyst til forsikringsselskabet, dels i forbindelse med sin anmeldelse til forsikringsselskabet, dels ved udfyldelse af selskabets funktionsevneskema. Dommen vedlægges i anonymiseret form til orientering, men begæres ikke fremlagt som bilag i sagen.

Der vil med andre ord foreligge en formodning for, at forsikringstageren udfører erhvervsarbejde, når vedkommende opholder sig på sin arbejdsplads. [Klagerens] ophold på [messen] og andre messer relateret til [branchen] giver på samme måde en formodning om, at [klageren] udfører erhvervsarbejde, idet virksomheden ..., hvor [klageren] er ansat som [stillingsbetegnelse], netop driver virksomhed inden for [branchen]. Der henvises i det hele herom til svarskriftets afsnit 2.3 og 2.4.1.

1.2 [Klagerens] oplysning til PFA om fleksjob

[Klageren] fastholder i sin replik, at hun i forbindelse med en samtale med PFA den 15. juni 2020 netop omtalte sit fleksjob hos [virksomheden]. Der fremgår imidlertid ikke noget herom i notatet fra denne samtale, der er fremlagt som en del af den samlede samtaleoversigt i bilag F.

[Klageren] har desuden opfordret PFA til at fremskaffe en lydfil af ovennævnte samtale fra den 15. juni 2020. Det kan imidlertid oplyses, at det ikke er normal procedure for PFA at optage samtaler med PFA's kunder, og at der ikke eksisterer nogen optagelse af samtalen mellem PFA og [klageren] den 15. juni 2020. PFA er derfor ude af stand til at opfylde [klagerens] opfordring om at fremskaffe en sådan lydfil.

For så vidt angår [klagerens] bemærkning om, at [klagerens] oplysninger under denne samtale *'burde have ført til, at PFA indhentede yderligere oplysninger'* om [klagerens] helbredsmæssige tilstand samt erhvervsmæssige formåen, *'såfremt dette ønskedes nærmere belyst'*, skal det understreges, at [klageren] er forpligtet overfor PFA til selv at oplyse om eventuelle ændringer i hendes helbredstilstand og tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette fremgår af pkt. 4.1.6 i [klagerens] forsikringsbetingelser, jf. bilag A.

PFA har endvidere som nævnt ikke registreret, at [klageren] under samtalen den 15. juni 2020 skulle have givet PFA oplysning om fleksjobbet hos [virksomheden]. Det skal i den forbindelse bemærkes, at en sådan oplysning er af væsentlig betydning for PFA's vurdering af [klageren] og af en sådan karakter, at den utvivlsomt ville være blevet nedfældet af sagsbehandleren på sagen, hvis den var blevet givet.

PFA oplyste desuden [klageren] ved bevillingsbrev af 11. maj 2017, at hun skulle give PFA besked, hvis hun kom helt eller delvist i arbejde, hvis hun fik førtidspension, eller hvis hun oplevede, at hendes helbred blev væsentlig forbedret, jf. bilag 3. [Klageren] oplyste imidlertid som anført ikke PFA om sit fleksjob hos [virksomheden], idet [klageren] i opfølgningsskemaet fra 2020 alene oplyste, at hun var i fleksjob 2 timer ugentligt, uden at angive hvor hun var i fleksjob.

[Klageren] fremhæver desuden, at PFA's medarbejder efter samtalen den 15. juni 2020 har noteret, at [klageren] først skulle vurderes igen efter 5 år. Det gøres gældende, at dette er uden betydning for sagen, da det afgørende er, at [klageren] - også i denne forbindelse - har afgivet usande og vildledende oplysninger til PFA. Det faktum, at PFA's sagsbehandler under samtalen den 15. juni 2020 følte sig overbevist af [klagerens] usandfærdige oplysninger, gør ikke disse oplysninger mere sandfærdige. Det er netop dokumenteret ved det foreliggende omfattende observationsmateriale, som udgøres af både observationsrapporter (bilag 14) og videomateriale (bilag D), samt internetundersøgelsen (bilag 13), at [klageren] ikke har givet retvisende oplysninger til PFA.

1.3 PFA's observationer af [klageren]

I forhold til PFA's observationsmateriale gør [klageren] gældende, at observationerne af hende på ingen måde har været retvisende eller objektive. [Klageren] anfører i den forbindelse bl.a., at det er *'bemærkelsesværdigt'*, at PFA ikke har filmet eller beskrevet det i observationsrapporterne, når [klageren] - angiveligt - målte blodsukker, holdt pauser, tog insulin og piller m.v. Dette skulle ifølge [klageren] være foregået adskillige gange dagligt på [vandrerute 1]. [Klageren] finder det desuden *'meget bemærkelsesværdigt'* og *'for tilfældigt'*, at PFA's overvågning i [udland 1] blev indstillet den 16. juli 2021, hvilket var den samme dag, som [klageren] mistede balancen og kom til skade med sit ben.

Det bestrides, at der på nogen måde skulle være noget *'bemærkelsesværdigt'* ved PFA's observationer i sin helhed, og at observatørerne i øvrigt skulle have modtaget særlig instruks om udelukkende at filme [klageren] udføre særlige aktiviteter. Det skal i den forbindelse særligt fremhæves, at PFA's videooptagelser af [klageren], bilag D, samt observationsrapporterne, bilag 14, objektivt dokumenterer, at [klageren] er i stand til at udføre aktiviteter, som hun har oplyst til PFA, at hun ikke kan udføre. Observationerne dokumenterer således unægteligt, at [klageren] er i stand til langt mere, end hvad hun har oplyst til PFA, dette uagtet [klagerens] påståede fysiske skavanker og særlige behov for stop/pauser og lignende i forbindelse med vandring eller anden fysisk aktivitet.

For så vidt angår sammenfaldet mellem datoen for [klagerens] tilskadekomst den 16. juli 2021 (bilag 34) og PFA's ophør af observationerne i [udland 1] samme dag, må dette afvises som en ren tilfældighed. Det er i den forbindelse væsentligt at bemærke, at [klagerens] Facebook-opslag, som

viser et billede af hendes tilskadekomne ben, både er med i PFA's observationsrapport fra den pågældende dag tillige med en beskrivelse af hændelsen, jf. bilag 14, s. 10-11 og i PFA's internetrapport med beskrivelsen *'Tilskadekomst på ... 16.07.2021'*, jf. bilag 13, s. 46. Det skal endvidere bemærkes, at PFA observerede [klageren] hele dagen den 16. juli 2021 fra kl. 07:45 til kl. 23:30. Ud fra ovenstående kan det derfor afkræftes, at der skulle være nogen sammenhæng mellem [klagerens] tilskadekomst i [udland 1] den 16. juli 2021 og PFA's indstilling af observationerne efter udløbet af samme dag.

Det i replikken anførte om, at [klageren] måtte tage længere etaper end forventet på [vandrerute 1], fordi mange overnatningssteder var lukket grundet COVID-19, må desuden afvises som efterrationalisering. For så vidt angår bemærkningen om, at [klageren] alene gik meget kort (5-10 m) med varer på turen, som hun bar hen til ferieboligen, bemærkes, at [klageren] har oplyst til PFA, at hun alene er i stand til at bære maksimalt ét kilo, og at hun får *'Vanvittige smerter!'* ved at løfte armene over skulderniveau. Der er klar uoverensstemmelse mellem disse oplysninger og det observerede, hvor [klageren] ses bære forskellige varer hen til ferieboligen, dette uanset afstanden fra bilen hen til boligen. Der henvises til observationsrapporten, bilag 14, s. 6, hvor [klageren] blev observeret at tage varer i favnen og gå i rask tempo til ferieboligens adresse.

For så vidt angår [klagerens] bemærkning om, at PFA skulle have undladt at nævne hendes behov for akutlægehjælp eller hendes kørestol, der efter sigende *'blev medbragt overalt'* i en periode, skal det bemærkes, at disse forhold fremstår fuldkommen udokumenterede. Det er ganske enkelt ikke korrekt, når [klageren] anfører, at der på hendes Facebook-opslag ses en kørestol, opslag om behov for akutlægehjælp eller lignende. Det fremgår alene af et enkelt Facebook-opslag fra [klageren] af 27. april 2021, jf. internetrapporten, bilag 50, s. 55, at *'.....DENGANG stod min kørestol ... klar, når jeg skulle på længere ture. Dengang turde vi dårligt tale om fremtiden'*. [Klagerens] kørestol eller behov for et sådant hjælpemiddel er ikke nævnt andre steder i det foreliggende materiale i sagen, og der fremgår heller ikke oplysning om noget særligt behov for akutlægehjælp.

1.4 [Klagerens] hestehold

[Klageren] har i bilag 38 fremlagt en udskrift, hvoraf det fremgår, at hendes tidligere to heste blev solgt i forbindelse med ulykken i 2011, jf. bilag 38. [Klageren] gør i den forbindelse fortsat gældende, at hun *'aldrig'* udfører arbejde i forbindelse med hestene.

Der kan hertil endnu engang henvises til [klagerens] opslag på de sociale medier, jf. internetrapporten fremlagt som bilag 13, der giver en klar indikation af, at [klageren] er aktiv i forbindelse med hestene på ejendommen. Det skal understreges, at [klagerens] aktiviteter med hestene under alle omstændigheder ikke er afgørende for PFA's vurdering af hendes helbredstilstand. Det afgørende for sagen er, at der er væsentlig uoverensstemmelse mellem [klagerens] oplysninger til PFA som angivet i funktions- og opfølgningsskemaerne, bilag 5, 6 og 7, og det der fremgår af observationsmaterialet, bilag 14 og bilag D.

1.5 [Klagerens] 'helbredsmæssige udfordringer'

I replikken anfører [klageren] endvidere, at hun har *'omfattende helbredsmæssige udfordringer'*, idet hun har *'intet mindre end 9 diagnoser stillet af speciallæger'* inden for de forskellige områder.

Det skal i den forbindelse understreges, at PFA anerkender [klagerens] helbredsmæssige udfordringer, som fremgår af de lægelige akter og lægefaglige vurderinger deri. PFA anerkender også, at moderat fysisk aktivitet kan have gavnlige effekter på menneskets helbred, og at dette er anbe-

falet af lægevidenskaben. Observationerne dokumenterer imidlertid, at [klageren] har et betydeligt aktivitets- og funktionsniveau, navnlig i forbindelse med meget lange vandreture af mange timers varighed over flere på hinanden følgende dage, og at [klageren] derved fremstår med en væsentlig større erhvervsevne, end det til PFA oplyste.

[Klageren] medgiver endvidere, at hun *'som alle andre ofte tegner et glansbillede på de sociale medier'*, hvorfor man ifølge [klageren] ikke kan *'tage disse opslag som udtryk for, hvorvidt hun er syg eller ikke er syg, har smerter eller ikke har smerter'*. Det er imidlertid ikke PFA's opfattelse, at [klageren] tegner noget 'glansbillede' på de sociale medier, idet PFA's observationer netop viser, at [klageren] reelt sagtens kan udføre de aktiviteter, som hun viser på de sociale medier. Det har desuden formodning imod sig, at [klageren] skulle forsøge at tegne et glansbillede af sin tilværelse, når hun på de sociale medier afbilder og beskriver både gode og mindre gode dage henholdsvis med og uden fysiske skader og skavanker på sine vandreture i solskin. Der kan bl.a. henvises til observationsrapporten, bilag 14, s. 4-5, hvor [klageren] i et Facebook-opslag med højt humør beskriver *'En crazy tur ned af bjerget, via en vanvittigt stejl bakke, fuld af store løse sten.... Vi nåede begge at trille på røven... Jeg slog håndleddet og [X] slog knæet... Vi er begge ok! Vi nyder bare bakken med fast grund, og en kold sodavand, inden vi fortsætter'* og senere samme dag *'så blev det torsdag'* efterfulgt af en masse emojis med champagneglas og grine smileys. I et andet Facebook-opslag ses et billede af [klagerens] ben efter hendes fald i [udland 1] den 16. juli 2021, hvor hun beskriver at have været 4 timer på skadestuen, og at hun *'Venter lige med at bestige flere bjerge de næste par dage'* efterfulgt af en munter grinende smiley, jf. bilag 14, s. 11.

På den baggrund er [klageren] efter PFA's opfattelse præcis i stand til det, som hun giver udtryk for på de sociale medier, og ikke mindre end det.

[Klageren] anfører endvidere, at man ikke kan *'bevise sine fysiske smerter, idet der ikke findes et apparat, der kan måle fysiske smerter'*, og at der er *'ingen regler for, hvordan man skal se ud, når man har smerter'*. Det forekommer dog efter PFA's opfattelse noget påfaldende, at [klageren] presser sig selv så hårdt, hvis hun skulle have så udprægede smerter, som hun angiver at have. Det er desuden meget usandsynligt, at PFA i den længere observationsperiode udelukkende skulle have optaget [klageren] på de dage og tidspunkter, hvor hun ikke fremstod smertepreget. Selvom der ikke findes nogen decideret 'formel' på smerter, eller hvilke konkrete ansigtsudtryk den enkelte person har ved smerter, skal det bemærkes, at [klageren] på intet tidspunkt under observationerne giver udtryk for at være smertepreget, på trods af de meget lange vandreture, som hun observeres at gennemføre.

1.6 PFA's lægekonsulents udtalelse

Hvad angår PFA's lægekonsulents udtalelse, bilag E, anfører [klageren], at udtalelsen ikke er objektiv, da lægekonsulenten, ifølge [klageren], alene har været forelagt materiale i sagen; *'som PFA har syntes var relevant at forelægge for ham'*, og at lægekonsulenten, *'ligesom det er tilfældet med detektiverne'*, lige præcis har til opgave at *'pege på alt det, der taler til PFA's fordel og ikke komme med nogen objektiv vurdering'*. [Klageren] anfører endvidere, at lægekonsulenten *'undersøger'* de diagnoser og undersøgelser, der er foretaget af andre speciallæger, og [klageren] fremhæver i den forbindelse, at lægekonsulenten har angivet, at [klageren] ikke er synsbesværet eller har åndenød.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at PFA's lægekonsulents udtalelse i bilag E er udtryk for en lægefaglig helhedsvurdering, som er foretaget på baggrund af det samlede materiale i sagen, her-

under tidligere lægelige vurderinger, hvilket lægekonsulenten endda inddrager og kommenterer i sin udtalelse i bilag E.

For så vidt angår [klagerens] bemærkning om, at lægekonsulenten har angivet, at [klageren] ikke er synsbesværet eller har åndenød, skal det desuden understreges, at PFA's lægekonsulent ikke udtaler, at [klageren] ikke er synsbesværet eller har åndenød generelt, eller tilsidesætter tidligere diagnoser i øvrigt. Lægekonsulent konstaterer blot på baggrund af videooptagelserne af [klageren] og det øvrige observationsmateriale, at [klageren] ikke fremtræder synsbesværet, med åndenød eller tilsvarende udfordringer. Denne udtalelse er med andre ord blot udtryk for, hvordan [klageren] fremtræder på observationerne - set fra et lægefagligt perspektiv. Det bestrides derfor, at PFA's lægekonsulent i sin udtalelse i bilag E '*danner egne konklusioner*' konklusioner, eller '*omskriver*' nogen af de undersøgelser eller diagnoser, der tidligere er foretaget af andre læger. Det skal i den forbindelse endnu engang understreges, at PFA's lægekonsulent er speciallæge i arbejds- og samfundsmedicin, og at lægekonsulenten har foretaget en vurdering af [klagerens] erhvervsevne på baggrund af samtlige akter i sagen. Det gøres derfor gældende, at det er uden betydning for den bevismæssige værdi af lægekonsulents udtalelse, at lægekonsulenten - som påpeget af [klageren] - ikke har set, undersøgt eller talt med [klageren]. Det er derfor fortsat PFA's opfattelse, at lægekonsulentudtalelsen i bilag E bør tillægges betydelig vægt i sagen.

1.7 Bilag 32 – [Klagerens] bemærkninger til funktionsevneskemaet fra 2014

[Klageren] har i bilag 32 fremlagt 7 sider med uddybende kommentarer til det funktionsevneskema fra PFA, som [klageren] udfyldte og underskrev den 2. december 2014, bilag 5. [Klageren] anfører bl.a. i bilag 32, at hun har omfattende helbredsmæssige udfordringer og flere diagnoser, som '*modarbejder og påvirker hinanden*', og gør det '*meget energikrævende*' for hende og hendes krop at være til.

Det skal for det første fremhæves, at [klagerens] bemærkninger i bilag 32 er udfærdiget i 2022 og dermed 8 år efter, at [klageren] udfyldte og underskrev det omhandlende funktionsevneskema fra PFA i 2014.

Dernæst skal det fremhæves, at der efter [klagerens] egen opfattelse er en række helbredsmæssige forhold hos hende, som har forbedret sig. Der kan i den forbindelse blandt andet henvises til funktionsevneskemaet, bilag 5, s. 2, hvor der spørges ind til, hvorvidt [klageren] er i stand til henholdsvis at klatre på trapper, bøje sig fremover og gå på ujævnt underlag/terræn. For så vidt angår dette spørgsmål har [klageren] i bilag 32 uddybet sine tidligere svar fra 2014 med, at '*Det går lidt bedre med balancen på trapper*', '*Kan jeg godt, da balancen er blevet lidt bedre, men det kræver at jeg spænder op i min core, og koncentrerer mig, hvis ikke jeg skal miste balancen, hvilket jeg stadig gør ofte*' og '*Balancen er blevet lidt bedre, så det kan jeg godt*', jf. bilag 32. Dette stemmer efter PFA's opfattelse ikke overens med [klagerens] oplysning til PFA i opfølgningsskemaerne fra 23. marts 2017, bilag 6, om, at hendes helbred var forværret.

[Klageren] påstår derudover, at hun enkelte gange har 'snydt' og tastet gåture ind på sin aktivitets-app, som hun ikke har gået, fordi hendes børn fulgte med på aktivitets-appen, og ikke skulle blive bekymrede, hvis [klageren] ikke gik/bevægede sig, jf. bilag 32, s. 4. Det er PFA's opfattelse, at [klageren] forsøger at bortforklare sine tidligere afgivne oplysninger til PFA, og at denne bemærkning derfor skal afvises som ren efterrationalisering.

[Klageren] fremsætter derudover kritik af PFA's spørgeskemaer, sagsbehandling, systemer m.v. Det skal i den forbindelse endnu engang bemærkes, at der er tale om forholdsvis enkle spørgsmål, og at der var plads til, at [klageren] kunne præcisere og uddybe sine svar nærmere, hvis hun anså det for nødvendigt. [Klageren] har da også benyttet sig af muligheden for at uddybe sine svar eksempelvis under spørgsmålene under pkt. B og E i funktionsevneskemaet, jf. bilag 5. Der kan desuden henvises til Københavns Byrets dom af 20. januar 2021, hvor retten i forhold til forsikrings-selskabets spørgeskemaer fandt, at der var tale om forholdsvis enkle spørgsmål, og at der var plads til nærmere at præcisere og uddybe svarene på disse, såfremt forsikringstageren anså dette for nødvendigt, jf. bilag dommens s. 23.

[Klageren] har i øvrigt ved at udfylde og underskrive spørgeskemaerne erklæret på tro og love, at de angivne oplysninger var korrekte. Hertil kommer, at [klageren] i bilag 24 og i bilag 32 fremstår yderst kapabel i forhold til at formulere sig og uddybe sine besvarelser af funktionsevneskemaet. Det er PFA's opfattelse, at [klagerens] 7-siders skriftlige bemærkninger i bilag 32, ikke stemmer overens med, at [klageren], som anført i replikkens s. 4, skulle have '*meget svært ved at huske*', og at det er '*svært for hende at skrive ting ned*'. Det virker derfor usandsynligt, at [klageren] ikke ville have været i stand til at overbringe sine uddybende oplysninger til PFA, dengang hun udfyldte spørgeskemaerne, uanset om hun mente, at der ikke var lagt op hertil i skemaet. Der henvises i det hele herom til svarskriftets afsnit 2.4.2.

1.8 I replikken afviser [klageren] endvidere, at hun selv skulle have nogen oplysningsforpligtelse overfor PFA, herunder i forhold til, at hun var begyndt at gå mere, da dette netop er anbefalet af læger mv. Det er i den forbindelse [klagerens] opfattelse, at PFA's medarbejder via telefon havde '*forsikret*' hende om, at PFA ville kontakte hende, hvis de skulle have yderligere oplysninger, og at [klageren] ikke hørte noget fra PFA '*før denne overvågning*'. Der kan i den forbindelse endnu engang henvises til [klagerens] forsikringsbetingelser, bilag A, pkt. 4.1.6, hvoraf det tydeligt fremgår, at [klageren] som den forsikrede har pligt til at orientere PFA Pension, hvis der sker ændringer i hendes helbredstilstand eller arbejdssituation. [Klageren] er derudover gentagne gange blevet oplyst om sin forpligtelse til at orientere PFA, hvis hendes situation måtte ændre sig. Der henvises til PFA's bevillingsbreve af henholdsvis 1. oktober 2015 (bilag 2), 11. maj 2017 (bilag 3) og 17. juni 2020 (bilag 4). Det fremgår af samtlige bevillingsbreve, at [klageren] skulle kontakte PFA, hvis hendes helbredsmæssige eller økonomiske situation ændrede sig, da dette kunne have betydning for hendes udbetaling, samt at [klageren] ved ikke at give PFA besked herom ville risikere at få mindre udbetalt, end hun er berettiget til, eller at skulle betale penge tilbage til PFA, hvis hun har fået udbetalt for meget, jf. bilag 2, 3 og 4.

På baggrund af dette gøres det gældende, at [klagerens] bemærkninger fremsat i bilag 32 har karakter af ren efterrationalisering, og som følge heraf, at disse bemærkninger ikke skal tillægges nogen bevisværdi i sagen.

1.9 Bilag 25-31 og bilag 33-37 - Lægelige bilag

[Klageren] her sammen med sin replik fremlagt en række supplerende lægelige bilag til sagen, jf. bilag 25-31 og bilag 33-37. For så vidt angår bilag 25-28 og bilag 30, 36 og 37 udgør disse *gamle* lægelige akter fra årene 2011-2017, og bilagene bidrager dermed ikke med nye oplysninger af betydning for sagen eller PFA's vurdering af [klagerens] erhvervsevne. Bilag 29 viser en oversigt over [klagerens] hospitalstilknytning i årene 2000-2022, hvoraf de eneste akter fra tidspunktet efter PFA stoppede udbetalingen af erhvervsevnetabsydelse vedrører [klagerens] kendte Type 1 diabetes diagnose uden komplikationer. Bilag 31 og bilag 34 udgør journaler fra diabetescenteret fra

2019-2021, hvoraf det fremgår af notat fra 13. april 2021, at [klageren] er begyndt at motionere, jf. bilag 31, at [klageren] den 6. maj 2021 havde et tilfælde med lavt blodsukker, og at hun den 25. juli 2021 blev podet i et sår på skinnebenet, som var uden vækst, og hvor lægen har noteret '*Sår ser fint ud*', jf. bilag 34.

Hvad angår bilag 33, skal det bemærkes, at dette er en journal vedrørende udredning for urininkontinens, hvilket vurderes at være uden betydning for nærværende sag. Det fremgår desuden af journalen, at [klageren] oplever '*genopblussen af ptsd på baggrund af forsikrings sagen*', og at hun føler sig overvåget, har mareridt og '*sidder for nedrullede gardiner*', jf. bilag 33.

Bilag 35 er en journal fra telefonkonsultationer i april og marts 2021, hvoraf det fremgår, at [klageren] har haft flere tilfælde af lavt blodsukker.

Det kan oplyses, at ovennævnte lægelige bilag ikke indeholder nogen oplysninger, som kan give PFA anledning til en ændret vurdering i sagen. Det skal hertil bemærkes, at de fremlagte bilag udgør lægelige akter, som er udfærdiget henholdsvis i tiden inden eller meget tæt på den periode, hvor PFA observerede [klageren].

Som tidligere nævnt dokumenterer observationsmaterialet i bilag 14 og bilag D netop, at [klageren] rent faktisk er i stand til meget mere, end hvad hun har oplyst til PFA. Der er derfor ikke ud fra det fremlagte materiale i sagen, herunder de lægelige akter fremlagt som bilag 25-31 og bilag 33-37, grundlag for PFA til at antage, at der skulle være sket en forværring af [klagerens] helbreds-tilstand.

1.10 Bilag 39 - videooptagelse af [klagerens] mand

Som bilag 39 (USB-stik) har [klageren] endvidere fremlagt en videooptagelse af hendes mand. På denne videooptagelse fortæller [klagerens] mand blandt andet om hestene og [klagerens] rolle i virksomheden ...

[Klagerens] mands forklarer blandt andet, at [hestene] er hans store passion, og at [klageren] ikke har noget at gøre med den daglige håndtering af hestene på ejendommen. [Klagerens] mand forklarer endvidere, at [klageren] alene varetager 'småopgaver' i virksomheden, ..., og at hun alene har fået titlen som '[stillingsbetegnelse]' for at øge virksomhedens troværdighed og 'seriøsitet' udadtil.

For så vidt angår bilag 39 og [klagerens] mands forklaringer om ovennævnte forhold, skal det fremhæves, at [klagerens] mand i forholdets natur har en personlig relation og en særlig nær tilknytning til [klageren]. Der er derfor tale om rene subjektive tilkendegivelser fra [klagerens] ægtemand. Det er i øvrigt PFA's opfattelse, at [klagerens] mands udlægninger i videoen stemmer påfaldende godt overens med [klagerens] egen udlægning i sagen, herunder hendes uddybende omfattende bemærkninger i bilag 32.

På den baggrund er det PFA's klare opfattelse, at bilag 39 ikke skal tillægges bevismæssig værdi i sagen.

2 SAMMENFATTENDE ANBRINGENDER

Sammenfattende gøres det fortsat gældende, at PFA har løftet bevisbyrden for, at [klageren] har afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af hendes erhvervsevne i forbindelse

med PFA's vurdering af [klagerens] fortsatte bevilling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelser og dermed væsentligt tilsidesat sine kontraktretlige pligter over for PFA, herunder sin loyale samarbejds- og oplysningspligt. Subsidiært, at [klageren] bevidst har undladt at give PFA meddelelse om, at hendes erhvervsevne er blevet markant forbedret i strid med sin forpligtelse hertil.

Det gøres derfor fortsat gældende, at PFA er berettiget til at ophæve [klagerens] erhvervsevnetabsforsikring med virkning fra den 1. november 2021, som sket. Subsidiært, at [klageren] ikke har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen og derfor ikke er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse under hendes pensionsordning hos PFA med police nr. ..."

Klagerens advokat har i brev af 15/6 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Ad pkt. 1.1:

Vedrørende min klients deltagelse i [messen] præciseres det endnu engang, at min klient var med sin mand, og alle der besøger denne messe skal have skilt med navn og firma på, hvilket er et adgangskrav.

Som tidligere påpeget var min klient med sin mand besøgende på messen. Der var således ikke tale om, at min klient udførte arbejde, hverken på eller i forbindelse med messen.

Ad pkt. 1.2:

PFA anfører, at min klient er forpligtet over for PFA til selv at oplyse om eventuelle ændringer i hendes helbredstilstand og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er jo netop, hvad hun gjorde i forbindelse med samtalen med PFA's medarbejder den 15. juni 2020. Det undrer, at der ikke kan fremskaffes en lydfil fra denne samtale, idet jeg er bekendt med, at der i mange andre tilfælde netop foreligger lydfiler.

PFA fastholder herefter, at min klient ikke har givet PFA oplysninger om fleksjobbet hos [virksomheden] i forbindelse med denne samtale og bemærker samtidig, at sådanne oplysninger er af en sådan karakter, at de utvivlsomt ville være blevet nedfældet af sagsbehandleren på sagen, hvis oplysningerne var blevet givet.

Det bemærkes i den forbindelse, at selv medarbejdere hos PFA vel kan begå fejl, og vi kan blot konstatere, at det ikke er nedfældet på trods af min klients klare forklaringer om, at hun netop i forbindelse med samtalen oplyste om fleksjobbet.

Det fastholdes derfor, at dette har været PFA bekendt.

PFA har endvidere anført, at min klient ikke oplyste PFA om sit fleksjob hos [virksomheden] i opfølgningsskemaet fra 2020 (bilag 7).

Det bemærkes i den forbindelse, at der netop ikke blev spurgt hertil, men blot om hun var i fleksjob, hvilket hun svarede 'ja' til.

Videre bemærkes det, at det på det kraftigste bestrides, at min klient i forbindelse med samtalen den 15. juni 2020 skulle have givet vildledende og usandfærdige oplysninger til PFA's medarbejdere.

Det fremgår jo også netop, at fleksjob blev omtalt, idet PFA's medarbejder har noteret, at min klient fortsat var i fleksjob og var glad for det.

Endvidere har medarbejderen beskrevet, at min klient havde haft endnu et hjertetilfælde, som jo netop også dokumenterer, at hendes helbred var blevet forværret.

Ad pkt. 1.3:

Det fremgår, at der er klar uoverensstemmelse mellem de oplysninger og det observerede, hvor min klient ses bære forskellige varer hen til ferieboligen, og dette uanset afstanden fra bilen og hen til boligen.

Jeg må hertil bemærke, at der ingen dokumentation eller lignende er for, hvilken vægt min klient bærer i den forbindelse, og min klient har aldrig oplyst ikke at kunne bære noget som helst over nogle få meter.

Påstandene herom er således på ingen måde understøttet men fordrejet i et forsøg på at miskreditere min klient.

PFA anfører videre, at min klients behov for kørestol eller lignende hjælpemidler ikke er nævnt noget sted. Jeg fremlægger som bilag 40 opslag af 4. juni 2017 med min klient og hendes børn, hvor man tydeligt kan se, at kørestolen står i baggrunden.

Endvidere fremlægger jeg som bilag 41 opslag af 29. maj 2017 og opslag fra min klient af 30. maj 2017, hvoraf det netop fremgår, at hun på sin fødselsdag blev indlagt akut med en blodprop i hjertet.

Det fremgår af opslag af 31. maj 2017, at ... (kørestolen) er med i bagagerummet, og at det er hendes mand, der kører bilen.

Ydermere fremgår det af opslag af 24. maj 2017, ligeledes bilag 40, fra min klients mand, at billedet af min klient siddende på en hesteryg var i forbindelse med balancetræning. Slutteligt fremgår det af opslag af 30. juni 2017, at min klient har været med sin familie i svømmehallen, men har måttet holde sig i varmtvandsbassinet 'på oldinge manér'.

I forhold til opslaget af 31. maj 2017 bemærkes det endvidere, at min klient netop ser smilende og frisk ud på billedet men er udkørt, træt og smertepreget lige efter operationen for blodproppen i hjertet få dage forinden.

Ad pkt. 1.4:

PFA henviser til min klients opslag på de sociale medier og anfører, at det giver en klar indikation af, at min klient er aktiv i forbindelse med hestene på ejendommen.

Jeg har endnu ikke set noget, der på nogen måde indikerer, at min klient er aktiv i forbindelse med hestene, men blot at der forefindes heste på ejendommen, hvilket min klient på ingen måde har lagt skjul på.

PFA **opfordres** således til at fremlægge dokumentation for, at min klient har noget med den daglige håndtering af hestene at gøre og/eller at forklare, hvad det er der giver en klar indikation på, at min klient er aktiv i forbindelse med hestene.

Som tidligere oplyst går min klient ind i mellem med ud til hestene, når de skal fodres, nusser lidt med dem og tager et billede i ny og næ men er ikke med til den daglige håndtering af hestene.

Ad pkt. 1.5:

Det påpeges igen, at PFA/PFA's detektiver ikke kan se på min klient, hvorvidt hun har smerter eller ej.

Jeg henviser igen til billedet af 31. maj 2017, som er få dage efter, at min klient har været igennem en alvorlig operation for en blodprop i hjertet. Hun er på ingen måde frisk på dette billede, men ser faktisk sådan ud.

Ydermere må det igen påpeges, at der har været utallige situationer under overvågningsperioden, hvor min klient har haft synlige udfordringer og været smerteplaget m.v. Alligevel er dette udeladt fra overvågningsmaterialet. Der kan endvidere ikke være tvivl om, at min klient netop har været udfordret, idet der tidligere er fremsendt dokumentation for hendes meget høje blodsukre, som netop var udtryk for, at hun var hårdt presset på dette tidspunkt.

Ad pkt. 1.6:

Det fastholdes, at PFA's lægekonsulent ikke skal stille diagnoser eller så tvivl om allerede stillede diagnoser, hvorfor PFA's lægekonsulents udtalelser ikke bør tillægges afgørende vægt i denne sag.

Ad pkt. 1.7:

Det skal præciseres, at min klients balance er blevet bedre på grund af en bedre justering af hendes medicin samt nedsættelse af medicinen som følge af et mindre behov herfor efter hun begyndte at vandre.

At min klients balance er blevet bedre, er dog ikke ensbetydende med, at hendes samlede helbredsæssige tilstand er blevet bedre, idet hun samtidig siden december 2014 har fået flere kroniske sygdomme.

Det er dog aldeles misvisende at henvise til en samlet forbedring af hendes tilstand, når der samtidig er tilkommet flere kroniske lidelser, som samlet set forværrer hendes helbredsæssige tilstand.

I forhold til PFA's påstand om, at min klient er yderst kapabel i for til at formulere sig og uddybe sine besvarelser i funktionsevneskemaet skal jeg endnu engang henvise til, at min klient får hjælp til at udfylde og skrive.

Det kan supplerende oplyses, at min klient brugte over 1½ måned on/off på at skrive funktionsevneskemaet (bilag 32), og hun fik hjælp fra sin mand og [klagerens barn] for at kunne udfylde det.

Min klient er således ikke i stand til at skrive andet end meget kort tid ad gangen.

Som dokumentation herfor fremlægges som bilag 42 screenshot af start- og slutdato i forhold til min klients udfyldelse af dokumentet.

Ad pkt. 1.8:

Det bemærkes, at min klient har forsøgt efter bedste evne at give relevante oplysninger til PFA Pension, men for alle kroniske syge vil det være sådan, at der sker ændringer over årene.

Nogle ting bliver bedre, og nogle ting bliver værre.

Det kan være via medicin eller anden behandling.

Afgørende må dog være, om dette udmønter sig i en ændret arbejdsevne, hvilket der ikke på noget tidspunkt har været tale om for min klients vedkommende.

Hendes samlede helbredsmæssige tilstand er som tidligere nævnt ikke blevet bedre og arbejdsevnen er heller ikke blevet bedre.

Ad pkt. 1.9:

I forhold til bilagene fremlagt som nr. 25-31 og nr. 33-37 bemærkes det, at behandlingerne/diagnoserne efterfølgende er fulgt op hos egen læge, når den medicinske eller operationelle behandling er stabiliseret på afdelingen på hospitalet.

Min klient har således efterfølgende været til konsultation hos egen læge i perioden oktober 2021 – 11. juni 2022 16 gange, ligesom hun har været til speciallæge 3 gange og på [hospital 1] i alt 10 gange.

Sygdommen/behandlingen er således ikke afsluttet med, at der er stillet en diagnose eller behandlingen på hospitalet er afsluttet.

Ad pkt. 1.10:

I forhold til videooptagelsen fra min klients mand må jeg henvise til, at den er mindst lige så troværdig og 'objektiv' som PFA's overvågning og overvågningsrapport.

PFA's detektiver er ansat af PFA til at dokumentere det PFA ønsker – dette er på ingen måde objektivt. På samme vis kan PFA anføre, at min klients mands udtalelser ikke er objektive, men de fortæller om den virkelighed, som han lever med og oplever hver eneste dag.

Det er således noget påfaldende, at PFA's observationsmateriale og de af PFA betalte detektivs rapporter kaldes for objektive og retvisende af PFA, mens en video hvor min klients mand fortæller om deres dagligdag og hendes udfordringer ifølge PFA ikke skal tillægges nogen bevismæssig værdi i sagen.

I den forbindelse må det således anføres, at når der foreligger en observationsrapport med tilhørende observationsmateriale, er det meget vanskeligt som skadelidt/klager at føre et tilsvarende modbevis.

Man kan jo ikke filme sig selv over en periode på et 'objektivt' grundlag, dvs. uden at man er vidende herom og dermed bevise, når man har udfordringer, smerter m.v.

Slutteligt fremlægger jeg som bilag 43 udskrifter fra en lang række personer, som på trods af alvorlige helbredsmæssige udfordringer har gået [vandrerute 1].

Dette netop for at dokumentere, at mange kronisk syge mennesker netop går [vandrerute 1] på trods af alvorlige sygdomme som sklerose, cancer, rygsøjlegigt, omfattende knæ- og/eller rygproblemer, benamputerede osv.

Det er derfor på ingen måder særegent, at en person med omfattende helbredsmæssige problemer og nedsat funktionsevne vælger at gå [vandrerute 1].

Endvidere er der også heri opslag, som netop dokumenterer, at der var problemer med overnattingspladserne på vandrerhjemmene langs [vandrerute 1] på grund af Covid-19 i den relevante periode.

Jeg fastholder således endnu engang, at min klient ikke har givet urigtige oplysninger til PFA, og at PFA således ikke har været berettiget til at ophæve min klients erhvervsevnetabsforsikring og nægte hende præmiefritagelse.

Endvidere fastholdes det, at min klient ikke har undladt at give PFA besked om hendes helbredsmæssige og erhvervsmæssige situation som påstået af PFA."

I brev af 4/8 2022 er selskabet kommet med yderligere bemærkninger til sagen, som er forelagt for nævnet.

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget selskabets internetundersøgelse, selskabets samtaleoversigt og klagerens uddybende kommentarer fra 2022 til funktionsevneskemaet af 2/12 2014. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Af speciallægeerklæring af 30/8 2012 fra speciallæge i neurologi fremgår bl.a.:

"[30'erne] tidligere neurologisk rask kvinde med nakkesmerter og sekundær spændingshovedpine samt kognitive gener efter trafikuheld den 24.maj 2011. Ingen yderligere neurologiske problemstillinger.

...

Tidligere sygdomme:

Insulinkrævende sukkersyge siden hun var [barn]. Fået laserbehandlet begge øjne, men ellers ingen følger heraf.

...

Aktuelle:

...

Der foretages en MR-scanning af col. cerv. den 23. august 2011, der viser normale forhold, ingen tegn på diskusprolaps, ingen tegn på spinalstenose og ingen tegn på nerverods- eller rygmarsvå-virkning. Patienten afsluttes.

...

Aktuelt:

Patienten klager aktuelt over flg. gener:

1. Konstante smerter i nakken med sekundær spændingshovedpine, smerterne er mest udtalte sv.t. distale nakkefæste i mindre grad ned mod skulderåget og m. Trapezius bilateralt.
2. Bevægindskrænkning mod højre og venstre samt ved fleksion/ekstension.
3. Fornemmelse af kognitive gener med hukommelses- og koncentrationsbesvær.
4. Konstant spændingshovedpine, der tiltager i løbet af dagen.

...

Objektivt neurologisk: Psykisk upåfaldende. Virker imødekommende, ikke appellerende, sidder stille på stolen under hele anamneseoptagelsen, stemningslejet muligvis let forsænket.

Kranienerver: II-XII gennemgås og findes alle intakte, der ses let sløring af pupil bilateralt.

Halsen: Ingen hørbare mislyde langs karotider eller vertebro basilaris gebetet.

Columna cervicalis: Ved inspektion ses normale krumninger. Ved palpering angives udtalte smerter sv.t. distale nakkefæster samt sv.t. m. Trapezius. Jeg kan ikke foretage foramen kompressions-test pga. smerter. Ved undersøgelse for bevægelighed kan patienten bevæge ca. 10 grader fra midtlinjen til hver side, derefter udløses svære smerter lokalt. Der er ingen radierende smerter.

Columna thoraco et lumbalis: Ved inspektion ses normale krumninger. Finger-gulv afstand 0 cm. Der er normal fri bevægelighed i col. lumb. i alle retninger. Ingen ømhed ved palpering af processus

spinosi eller paravertebralt.

Overekstremiteter: Normalt trofik, normal tonus. Normale dybe reflekser. Ingen afferente forstyrrelser. Normal finger spredning og samling. Normal kraft over samtlige led.

Underekstremiteter: Normal trofik, normal tonus, normale dybe reflekser. Ingen afferente forstyrrelser. Der er normal kraft over samtlige led. Laségue og krydset laségue er negativ bilateralt.

Patienten er undersøgt på gulv: Præsterer en normal gang, inkl. hæl- og tågang. Rhomborg er negativ, inkl. negativ Arm-Barré.

Talen: Er helt naturlig uden im- eller ekspressiv afatiske deficit. Ingen dysartri.

Konklusivt som svar på de af Jobcenter ... stillede spørgsmål kan flg. udtales:

Det drejer sig om en tidligere neurologisk rask kvinde, som udsættes for et whiplash traume. Undersøgt og behandlet med fysioterapi, kiropraktor og derefter hos speciallæge i neurokirurgi, som foretog MR-scanning. Herefter gået i tværfagligt forløb i smerteklinik, hvor hun ikke er helt afsluttet endnu.

1. Der henvises venligst til 'aktuelt'. Diagnose er whiplash traume, dvs. piskesmæld læsion. Behandlingstiltager beskrevet. Behandlingsmuligheder er herefter udtømte.
2. Tilstanden burde ikke være stationær, da man ofte ser spontan remittering af whiplash traumer. Kroniske whiplash traumer er uhyre sjældne. Jeg finder ved den neurologiske undersøgelse ingen mistanke om sygdom i det centrale nervesystem, specielt ikke diskusprolaps (i lighed hvad neurokirurgen fandt).
3. Patienten har lavt funktionsniveau, der skyldes hendes svære smerter i nakkeregionen, der er myogent udløst.
4. Der burde ikke være varige skånehensyn, da som angivet prognosen sv.t. hendes myogene forandringer i nakken burde være.

Ankenævnet for Forsikring

45.

97926

5. Patienten går i et tværfagligt forløb, og man kan ikke udelukke, at der er andre aspekter, der spiller ind i det meget langvarige smerteforløb. Derfor kan jeg ikke udelukke, at der er andre faktorer end det helbredsmæssige, der har indflydelse på funktionsevnen, Jeg må dog notere, at det er velkendt, når man rammes kroniske smerter som denne patient har, at man sekundært får udløst en depression.
6. Jeg mener ud fra en samlet vurdering ikke, at patienten kan forventes fuldt raskmeldt ved generel varighed 30.09.12, dvs. om 1 måned. Patienten har nu udtømt alle sine behandlingsmuligheder og har stort set uændrede symptomer, man må afvente en spontan remittering.

Diagnose: Distorsio col. cerv. obs. pro/mistanke om kvæstelse af nakkeregionen/mistanke om whiplash traume."

Af journalnotat af 8/10 2012 fra hospital 1 fremgår bl.a.:

"Konklusion

Undersøgelsen viser resultater forenelige med påvirkning af højre n. medianus ved håndleddet. Normale resultater fra n. ulnaris dx."

Af specifik helbredsattest af 31/1 2014 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

[30'erne] kvinde, som har svære senfølger af diabetes. På grund af blodprop i hjertet er hun flere gange behandlet med ballonudvidelse og stents, men hun har dårlige kar og fortsat smerter ved hjertet og træthed. Hun har endvidere kroniske smerter i nakke og ryg efter trafikuheld. Der er håb om, at den hjertemæssige og rygmæssige situation ikke bliver værre. Gangen er normal, men pt udtrættes efter ca. 400 m, efter kortere distance i koldt eller meget varmt vejr, pt benytter ikke ganghjælpemidler. På grund af den generelle udtrætning vil brug af offentlige transportmidler til hendes flexjob i ... ikke være muligt. pt får medicin for diabetes, hjertesygdom og smerter, men ikke noget, der vil hindre betryggende bilkørsel. Der kan være behov for servostyring og automatgear og opvarmning af bilen.

...

B. Eventuelle andre oplysninger af betydning for sagen

Pt har faet flexjob i ..., og har ret lang transport til- og fra arbejde. Idet hun udtrættes hurtigt er transporten en væsentlig parameter i fastholdelsen af pt på arbejdsmarkedet."

Af klagerens ansøgning om udbetaling ved tab af erhvervsevne af 1/12 2014 fremgår bl.a.:

e. Er du tilkendt førtidspension? ☒ Ja ☒ Nej
Hvis ja, fra hvornår? Indstillet til førtidspension af [redacted]
Vedlæg venligst kopi af førtidspensionstilkendelsen.

Af funktionsevneskema udfyldt af klageren den 2/12 2014 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

46.

97926

A. Daglige aktiviteter

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen <u>ca. 100 m.</u> ☐ Nej, overhovedet ikke
Sidde	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen <u>15-30 min. ca.</u> ☐ Nej, overhovedet ikke
Stå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen <u>15 min. ca.</u> ☐ Nej, overhovedet ikke
Cykle	☐ Ja, ingen problemer ☐ Til dels, hvor længe ad gangen _____ ☒ Nej, overhovedet ikke
Køre bil/ motorcykel/ knallert	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen <u>I handikapbil, ca. 15 min. uden pause.</u> ☐ Nej, overhovedet ikke

B. Daglig bevægelighed

Er der nogle af følgende bevægelser, du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad.

Bevægelse	Kan du udføre følgende
Klatre på stiger, gå på trapper etc.	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: <u>Balancen er skadet efter uheldet! Går og står usikkert!</u>
Bøje dig fremover	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: <u>Kun hvis jeg har noget at holde fast i - ellers falder jeg.</u>
Bøje dig bagover	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: <u>Kan ikke holde nakken, så det smarter = Helt umuligt!</u>

...

Ankenævnet for Forsikring

47.

97926

Strække armene over skuldrene	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Nej! Vanvittige smerter!
Løfte noget over skuldrene	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Nej! Vanvittige smerter!
Gå på ujævnt underlag/terræn	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Ja, hvis jeg har nogen at støtte mig til.

...

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære?	ca. 1 kg. uden smerter
Giv nogle eksempler på hvad du kunne løfte/bære inden skaden/sygdommen og hvad du ikke kan løfte/bære nu:	Var oppe på 78 kg. i bænkbres (vægtstang) kort tid før ulykken. Er tidligere [redacted] instruktør.

D. Daglige aktiviteter

Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så præcist som muligt.

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvask, indkøb, havearbejde)	Min mand har fået aflastning i form af rengøringshjælp jf § 84, da jeg ikke er i stand til at udføre dette.
Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne, som er opstået efter skaden (Fx bad, toiletbesøg, påklædning)	Af og påklædning kan være smertefuld i arme og nakke, hvilket min mand oftest hjælper med - ligeså hårvask.

...

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante?	☐ Nej ☐ Ja, beskriv hvordan generne viser sig: Ja, har konstant koncentrationsbesvær Har smerter i øvre del af kroppen, dog aftagende og tiltagende gennem dagen. Drs. i nakken, hovedpine, skulde, arme
Hvis du ikke har konstante eller vedvarende gener, beskriv venligst, hvor ofte du har gener (antal gange dagligt, eller dage pr. uge, månedligt, årligt) og hvor længe de varer af gangen?	Har konstant gener.

Af generel helbredsattest af 17/9 2015 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie

[30'erne] kvinde, som har haft diabetes siden hun var [barn]. Pt. har haft 2 blodpropper i hjertet og faet 3 ballonudvidelser, og har fortsat daglige bryst smerter ved mindste anstrengelse, som at gå få trin på trapper eller 100 m på fladt terræn. Afd. B har oplyst, at der ikke kan laves flere ballonudvidelser eller hjerteoperationer. Pts syn på højre øje er nedsat pga. diabetiske forandringer. Pt er laserbehandlet på både højre- og venstre øje for disse. På baggrund af de mange års sukker-syge har pt dårlig funktion af sine små blodkar både i hjertet og lungerne. Endvidere har pt kroniske smerter i nakken og skuldrene og højre arm efter trafikulykke i 2011. Siden 2008 har pt haft smerter i højre hofte. Denne alvorligt syge unge kvinde, mor til ..., er naturligt nok påvirket af situationen, og har mange spekulationer og svært ved at koncentrere sig og huske.

...

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Pt har behov for hyppige liggende hvil. Pt kan højest gå ca. 100 m på fladt terræn, får så bryst smerter og åndenød og svær træthed. pt har kørestol til brug ved længere distancer. pt har ikke kræfter i armene til at køre denne selv, og er afhængig af en hjælper. Pt har også invalidebil. Pt går til kontrol på flere afdelinger på [hospital 1] (diabetes-, hjerte- og lungeafdelingerne) og speciallæger (øjelæge, hudlæge) samt her i huset. Hun har behov for vedvarende træning for at bevare funktionen i de små blodkar. På grund af sine smerter i bevægeapparatet kan pt ikke sidde ned i længere tid, har behov for at kunne rejse og lægge sig ved behov. Nattesøvnen er påvirket pga. smerter og spekulationer.

...

10. Eventuelt

Skånehensynene er varige, og tilstanden er forværret siden specifik helbredsattest 31/1-14."

Af selskabets brev af 1/10 2015 fremgår bl.a.:

"Du har pligt til at kontakte os, hvis din situation ændrer sig

Det er vigtigt, at du kontakter os, hvis din erhvervsevne eller din tilknytning til arbejdsmarkedet ændrer sig, da det kan få betydning for din udbetaling og indbetalingssikring. Vi beder dig derfor kontakte os, hvis du fx

- kommer helt i arbejde
- får førtidspension

Giver du ikke besked, risikerer du at få mindre udbetalt, end du er berettiget til, eller du kan komme til at betale penge tilbage til os, hvis du har fået udbetalt for meget i invalidepension."

Af ambulanteopikrise af 13/4 2016 fra hospital 1 fremgår bl.a.:

"AKTIONSDIAGNOSE:

A DJ841G - Deskvamativ interstitiel pneumoni
+ AZAC4 - højt specialiseret funktion

Anamnese:

[30'erne] kvinde, møder til klinisk kontrol af DIP. Comorbiditet i form af IDDM, tidligere AMI, småkarssygdom. Primo marts oplevede pt. progredierende respiratoriske symptomer med hoste, ekspektoration, febrilia. Fik antibiotikakur x 2 via egen læge. Derefter gradvis bedring af symptomer. Dog fortsat let tør irriterende hoste. Pt. har overordnet fornemmelse af, at symptomerne er i bedring. Uændret anstrengelsesudløst dyspnø i forhold til tidligere. Ingen tilkomst af B-symptomer. Ingen symptomer fra øjne, næse, bihuler, led.

Pt. er i gang med rygestopkursus, nylige pneumonier har dog sat dette i bero. Ryger i øjeblikket 10 cigaretter dgl. Vil forsøge at komme på nyt rygestopkursus.

...

Billeddiagnostik: Røntgen af thorax taget i hhv. marts og april måned med prominerende lungehili. Ingen oplagte interstitielle forandringer. Ved sammenligning med tidligere røntgenbilleder er de prominerende lungehili ikke nyttilkomne. Røntgen beskriver dog, at disse er mulig progression.

...

Konklusion og plan:

Vigtigheden af totalt rygestop atter understreget for pt. Atter informeret om muligheden for at behandle med Prednisolon, dette er pt. fortsat ikke interesseret i. Prednisolon-behandlingen ville være med forøget risici grundet de talrige comorbiditeter. Intensiverer kontrolinterval, supplerer med HRCT-scanning. Er HRCT-scanning med tegn på progression i lungesygdom, må Prednisolon-behandling overvejes på trods af øgede komplikationsrisici."

Af henvisningsnotat af 7/2 2017 fra klagerens egne læge til psykiater fremgår bl.a.:

"ANAMNESE:

[30'erne] kvinde som er svært hjerte- og lungesyg. ... Er gået fra et aktivt liv med fuldtidsjob og fitness til flexjob, invalidebil og kørestol til længere ture og dårlige dage. Pts flexjob som ... er ændret væsentligt, idet klientellet er skiftet til voldelige udadreagerende [personer], og det, sammenholdt med pts fysiske begrænsninger har medført en sygemelding. Pt. går til psykologsamtaler via ... Kommune, og psykologen har foreslået psykiatervurdering obs PTSD. Pt. beretter om hukommelses- og koncentrationsbesvær, træthed og angst.

Obj: god kontakt. naturligt følelsesmæssigt medsving."

Ankenævnet for Forsikring

50.

97926

Af opfølgningsskema underskrevet af klageren den 23/3 2017 fremgår bl.a.:

a. Er du raskmeldt? ☐ Ja ☒ Nej

Hvis ja, oplys venligst fra hvornår: Stadig visiteret fleksjobber, dog pt. sygemeldt.

b. Er der sket ændringer i din helbredstilstand? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, er din helbredstilstand ☐ forbedret ☒ forværret

Hvis forværret, hvad er årsagen til forværringen? Insuler og overfald på fleksjobbet - Akut belastningsreaktion

c. Beskriv venligst din helbredstilstand og, hvordan den påvirker din evne til at arbejde: Har stadig uforändret samme lidelser og kroniske sygdomme. Dog sat midlertidigt helt ud, og stoppet i fleksjob, efter lægens, kommunens og min chef's samtykke.

d. Er du eller har du været i behandling eller til undersøgelse hos læge/hospital? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, oplys venligst hvor og hvornår samt konklusionen på behandlingen/ undersøgelsen: Grundet akut belastningsreaktion til psykolog [redacted] via [redacted] Kommune - Henvist til psykiater d. 18/4 hos [redacted]

e. Er der planlagt yderligere undersøgelser/behandlinger eller genoptræning? ☐ Ja ☐ Nej

Hvis ja, oplys venligst hvor og hvornår: + Alm. fortsat beh. og opfølgning på [redacted]

3. Oplysninger om din erhvervssituation

a. Er du i job? ☒ Ja ☐ Nej Dog opsagt pr. 1/6

Hvis ja, oplys venligst navn og adresse på din arbejdsgiver eller egen virksomhed samt, hvor mange timer du arbejder om ugen: 3 timer om ugen

Hvis nej, kan du gå til spørgsmål 3. d

b. Får du løn under sygdom? ☐ Ja ☒ Nej sygedagpenge

Hvis ja, vedlæg venligst kopi af dine tre seneste lønsedler.

c. Er du opsagt fra dit job? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, fra hvornår: 1/6 fra fleksjob 3 timer ugentlig!

d. Er du, eller har du været fuldt sygemeldt? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, oplys venligst hvornår: ca. 1/12-16 fra fleksjob

...

i. Hvad skal der til for, at du kan begynde at arbejde igen eller øge din arbejdstid? Mit kroniske helbred - dvs. det jeg hele tiden har fejlet ER STATIONÆRT. Det som er kommet til (Akut belastningsreaktion) skal bearbejdes via psykiater, som der er aftale med.

...

5. Andre oplysninger

a. Er skaden anmeldt til andet pensions- eller forsikringsselskab? ☐ Ja ☐ Nej

Hvis ja, til hvilket selskab?

b. Er skaden anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, vedlæg venligst kopi af en evt. afgørelse.

c. Har du andet at oplyse? Alt det der tidligere er oplyst er stadig
gældende.
Min læge har meldt den akutte belastningsreaktion til
Arb. skadestyrelsen, sagen kører - intet er afgjort endnu

Af journalnotat af 18/4 2017 fra psykiater fremgår bl.a.:

"Plan/vurdering:

Patienten lider af PTSD og vi har talt om muligheden for EMDR-behandling. Dette er patienten umiddelbart interesseret i og derfor aftaler vi foreløbig tider frem til sommerferien."

Af journalnotat af 16/5 2017 fra psykiater fremgår bl.a.:

"Vi tager i dag hul på traumebehandling. Patienten fortæller, at hun er plaget af mareridt, hvor hun drømmer om kakerlakker, om at være jaget og om magtesløshedsfølelse. Vi beslutter os for at tage et af traumerne på patientens tidligere arbejde op, hvor hun blev truet af 3 [personer], hvor den ene, ..., stod med en cykelslange og var truende. Det var den samme person, der senere overfaldt patientens leder og tog kvælertag på denne. Egentlig skulle disse 3 [personer], der var meget hårde, have haft en-til-en undervisning, men på grund af underbemanding måtte hun tage alle 3. De var grove i munden overfor hende, og hun kunne ikke få dem til at modtage undervisning, de gad ikke. Hun følte, at hun drøede rundt efter dem, men at de stak af. På en gang var det, at de passede hende op og truede hende. Hun veg bort fra dem og måtte ringe efter kolleger for at få hjælp, men der gik 15 minutter, før kollegerne kom. I den tid nåede hun at tænke, 'jeg dør' og 'jeg overlever ikke'. Positiv tanke var, 'jeg overlever' eller 'jeg har styr på det'. Patienten mærker ubehaget som puls og hjertebanken, hun får kvalme og vejrtrækningsproblemer, og hun har følelsen af magtesløshed. Herefter installerer vi safe place, som er ... Det er ved ... ved stranden, hvor hun ser bølgerne og næsten dufter havvandet og tangen. Her føler hun sig helt rolig og har næsten smil på læben. Efter safe place er installeret, går vi i gang med at anvende EMDR på selve traumet. Patienten reagerer kraftigt og græder, får billederne frem af personerne, der var implicerede. Føler også magtesløsheden, da hun bevæger sig væk fra dem."

Af selskabets brev af 11/5 2017 fremgår bl.a.:

"Du har pligt til at kontakte os, hvis din situation ændrer sig

Det er vigtigt, at du kontakter os, hvis din erhvervsevne eller din tilknytning til arbejdsmarkedet ændrer sig, da det kan få betydning for din invalidepension og præmiefritagelse. Vi beder dig derfor kontakte os, hvis du fx

- kommer helt eller delvist i arbejde
- får førtidspension

- oplever, at dit helbred bliver væsentligt forbedret

Giver du ikke besked, risikerer du at få mindre udbetalt, end du er berettiget til, eller du kan komme til at betale penge tilbage til os, hvis du har fået udbetalt for meget i invalidepension."

Af journalnotat af 13/11 2019 fra hospital 2 fremgår bl.a.:

"Ved operationen af din venstre skulder i dag fandt vi:

At din skulder ganske rigtig var frossen og meget stiv.

Mens du sov inden operationen kunne vi rotere den ud i 30 gr. Kunne løfte den ca. 70 gr både frem-op og udop.

At din slimhinde i leddet var rød og irriteret - og tyk og stram. Vi løsede ledkapslen.

At din slimsæk i skulderloftet var meget irriteret. Vi har derfor fjernet den (gendannes med tiden) og lavet lidt mere plads, ved at tage en lille smule af den overliggende knogles underflade.

Efter dette bevægede vi din arm igennem, ud i yderstillinger og så efter i leddet igen, at vi ikke havde lavet skader.

Mens du sov efter operationen kunne vi rotere den ud i 60 gr. Kunne løfte den ca 150 gr frem-op og ud-op.

Der er udstedt lægeligt kørselsforbud. Det skal vurderes i forbindelse med trådfjernelse. Hvis du ikke længere tager stærk smertestillende (eller kun tager depotpræparat i jævn dosering), kan løfte skulderen til minimum 60 grader og det vurderes, at du vil kunne holde begge hænder på rattet under kørslen, kan kørselsforbuddet ophæves.

Du skal nu fortsætte med at træne efter det udleverede program fra fysioterapeuten. Vi ses til kontrol i ambulatoriet om 3 måneder.

Det er almindeligt, det gør ondt i starten. Hvor meget og hvor længe er dog meget forskelligt; men hvis det går 'tilbage', bedes du ringe til mig."

Af opfølgningsskema underskrevet af klageren den 15/6 2020 fremgår bl.a.:

"Vi beder dig om at udfylde opfølgningsskemaet så grundigt som muligt og gør venligst opmærksom på, at det er vigtigt, at dine oplysninger til PFA er i fuld overensstemmelse med sandheden, og at du ikke fortier noget. Afgiver du urigtige oplysninger, eller undlader du at afgive relevante oplysninger, kan det få betydning for din udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Når du har svaret på alle spørgsmål, skal du svare på, om du vil give samtykke til, at vi kan bede om supplerende oplysninger om dit helbred. Hvis du ikke giver samtykke, kan det forlænge den tid, vi skal bruge på at følge op på din situation.

...

1. Er du fuldt raskmeldt i dag?

Du er fuldt raskmeldt, hvis du står til rådighed for arbejdsmarkedet til et job på ordinære vilkår.

☐ Ja – jeg er fuldt raskmeldt i dag

1.1 Angiv datoen for, hvornår du blev raskmeldt: _____

☒ Nej – jeg er ikke fuldt raskmeldt i dag

Vi beder dig her oplyse den primære sygdom, som du mener, er årsagen til, at din erhvervsevne stadig er nedsat. Du bliver senere bedt om at oplyse evt. tilkomne sygdomme.

1.2 Angiv hvilken primære sygdom, du mener, er årsagen til, at din erhvervsevne stadig er nedsat

Nakke-skuldersmerter kroniske

...

Du har tidligere modtaget en eller flere afgørelser fra os om udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Vi beder dig om at besvare spørgsmålet ud fra, hvad der er sket, siden du sidst modtog en afgørelse fra os.

**2. Hvordan er det gået med dit helbred, siden du sidst modtog en afgørelse fra os?
Vælg én af de tre svarmuligheder Forbedret, Uændret eller Forværret**

...

☒ Forværret

Du skal svare på følgende spørgsmål med udgangspunkt i den eller de sygdomme, der i sin tid var med til at nedsætte din erhvervsevne.

...

2.19 Har du, siden vi sidst sendte en afgørelse til dig, været til undersøgelse eller i behandling på hospital eller hos læge?

☐ Ja ☒ Nej

...

2.21 Har du været i behandling hos andre?

☐ Ja ☒ Nej

...

2.23 Har du, siden vi sidst sendte en afgørelse til dig, fået en anden sygdom, som du mener, har indflydelse på din erhvervsevne?

☐ Ja ☒ Nej

...

2.27 Tager du medicin i forbindelse med behandlingen af de sygdomme, du mener, er med til at nedsætte din erhvervsevne?

☐ Ja ☒ Nej

...

2.30 Oplever du, at din funktionsevne i din hverdag er blevet forværret, siden vi sidst sendte en afgørelse til dig?

☐ Ja ☒ Nej

...

3. Arbejder du? Vælg én af de tre svarmuligheder

Virksomhedspraktik og kommunalt afklarings- eller revalideringsforløb betragtes i denne sammenhæng ikke som arbejde. Du skal derfor vælge svarmuligheden 'Jeg arbejder ikke', hvis du er begyndt i et sådan forløb, siden vi sidst sendte en afgørelse til dig.

- ☒ **Jeg har et arbejde i dag, ligesom jeg også havde et arbejde, sidst jeg modtog en afgørelse fra jer**

Du har tidligere modtaget en eller flere afgørelser fra os om udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Vi beder dig om at besvare spørgsmålet ud fra, hvad der er sket, siden du sidst modtog en afgørelse fra os.

3.1 Hvor mange timer arbejder du om ugen?

2

3.2 Er du ansat i et fleksjob?

- ☒ Ja ☐ Nej

3.3 Hvad er din årlige lønindkomst?

36414

Din lønindkomst er din årlige bruttoindkomst for arbejde, hvor du modtager løn.

Af selskabets brev af 17/6 2020 fremgår bl.a.:

"Kontakt os, hvis din situation ændrer sig

Du skal kontakte os, hvis din helbredsmæssige eller økonomiske situation ændrer sig, fordi det kan have betydning for din udbetaling. Det kan fx være, hvis:

- du får det bedre eller afslutter et undersøgelses- eller behandlingsforløb
- din tilknytning til arbejdsmarkedet eller din indtjening ændrer sig
- du får en ny offentlig ydelse eller afslutter et kommunalt afklaringsforløb

Giver du ikke besked, risikerer du at få mindre udbetalt, end du er berettiget til, eller du kan komme til at betale penge tilbage til os, hvis du har fået udbetalt for meget."

Af journalnotat af 9/3 2021 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"AKTIONSDIAGNOSE:

A DE107 - Type 1-diabetes med multiple komplikationer

ANDRE DIAGNOSER OG OPERATIONER:

Bidiagnose DH360 - Diabetisk retinopati UNS

Bidiagnose DI109 - Essentiel hypertension

Bidiagnose DI259 - Kronisk iskæmisk hjertesygdom UNS

Bidiagnose DE780 - Hyperkolesterolemie

Notattekst:

Ekstraordinær telefonkonsultation:

I går morges nyt tilfælde af alvorlig hypoglykæmi hvor patienten ikke gennemskue årsagen hertil. Eneste overvejes er om hun pga. nylig start på uregelmæssige menstruationer nærmer sig menopause, der kan have indvirkning på metabolismen.

Situationen var den samme som sidst. Måned ved BG på 6,4. To som vanligt 2 E Novorapid til sin kaffe hvorefter patienten fik BG helt ned på 1,7 trods 3 juice og en masse slik, som ægtefællen gav hende.

Konklusion og plan:
dem. Toujeo 20 E"

Af selskabets lægekonsulents udtalelse af 21/10 2021 fremgår bl.a.:

"Væsentligste helbredsforhold:

Bevægeapparat: 2011 piskesmældsuheld. Vedvarende smerter nakke, arme, hovedpine mv. Speciallægeundersøgelse bl.a. ved neurolog ... i 2012. Denne beskriver traumet, finder normale neurologiske fund. Ikke mistanke om diskusprolaps eller tilsvarende nerveskade. Der er normal MR-scanning. Der beskrives muskulære forandringer efter piskesmældsuheld og at disse - ifølge neurologen - ikke forventes kroniske. Egen læge beskriver i LÆ 145 17.09.2015 bl.a. at [klageren] har kroniske smerter i nakke, skuldre og arm efter trafikulykken i 2011. Desuden siden 2008 smerter i højre hofte.

Sukkersyge, hjerte/lunger: Insulinkrævende diabetes fra [barndom]. Været indlagt flere gange. Laserbehandlet begge øjne. Fulgt i diabetesambulatorie. Efterfølgende tilfredsstillende øjenundersøgelse. Havde en periode omkring 2013 med dårlig regulering af sukkersygen. I perioden blodpropper i hjertet og stentbehandlinger. Psykisk påvirket heraf. Efterfølgende undersøgelse af hjertekranspulsårerne viste acceptable forhold. Ved undersøgelse på hjerteambulatorium okt. 2014 grundet smerter og åndenød ved anstrengelse findes ikke holdepunkt for noget nyt med hjertet. Hjerterundersøgelse normal. Der drøftes mulighed for 'småkarsygdom' og at behandling heraf består af at stoppe rygning og sund levevis. Afsluttet.

Egen læge beskriver i LÆ 145 17.09.2015 bl.a. at [klageren] fortsat har daglige brystsmerter ved mindste anstrengelse, som at gå få trin på trapper eller 100 m på fladt terræn. Dårlig funktion af små blodkar i hjerte og lunger. Nedsat syn på begge øjne. Svær diabetes. Egen læge beskriver en funktionsevne med behov for hyppige liggende hvil. At [klageren] højst kan gå 100 m. på fladt terræn, får så brystsmerter, åndenød og svær træthed. [Klageren] har kørestol til længere distancer. [Klageren] har ikke kræfter i armene til at køre denne selv og er afhængig af en hjælper. Har invalidebil. 06.04.2017 Egen læge oplyser tilstanden uændret. At årsagen til at [klageren] ikke kan udføre funktioner er kroniske smerter. Udtrættes, så nedsat arbejdstid.

Andet: Det fremgår i kommunale akter bl.a. at [klageren] omkring 2014 i en periode varetog [arbejde]. Timetallet oplyst lidt varierende omkring 10 timer. Det fremgår af observationsmateriale at [klageren] efterfølgende, indenfor de seneste år har varetaget funktioner som [stillingsbetegnelse]. (kommentar: Opgaver/funktioner, der forudsætter brugbar kognition)

Uddrag af [klagerens] oplysninger i opfølgningsskemaer:

23.03.2017 at hun 1.06.2017 er opsagt [fleksjob]. Oplyst at have haft 3 timer (1 effektiv). At hendes helbred – det hun har haft hele tiden – er stationært. Derudover akut belastningsreaktion, der

skal behandles ved psykiater (kommentar: Akut belastningsreaktion forventes af midlertidig karakter)

15.06.2020 oplyser [klageren] at den primære sygdom hun mener er årsagen til at erhvervsevnen stadig er nedsat er kroniske nakke-skuldersmerter. [Klageren] oplyser ingen anden sekundær diagnose. At hun arbejder i fleksjob 2 timer om ugen. Udover oplysning om tilstanden er 'forværret' og ingen medicin er der ikke nye helbredsoplysninger.

...

Spørgsmål i sagen:

1. Er der overensstemmelse mellem de lægelige oplysninger, skadelidtes egne klager og de videooptagelser der foreligger? Svar: Nej
2. Vil en person, med de gener som beskrives i speciallægeerklæringerne og andet lægeligt materiale, kunne udføre de bevægelser/funktioner/langvarige belastninger som ses på videooptagelserne? Svar: Nej. Begrund venligst. Kvinden der ses på optagelserne, bevæger sig normalt, trods langvarig belastning under de lange vandreture. Bevæger og bruger begge arme, skuldre, ben, nakken helt naturligt og tilsyneladende ubesværet over den meget lange periode. Går i et pænt tempo. Dette også på trapper, ujævnt terræn og med rygsæk på. Tager selv sin rygsæk med indhold på. Får ikke hjælp af nærtstående person til dette. Løfter spontant og tilsyneladende ubesværet arm/e over skulderniveau. Fremtræder ikke smertepræget, bevægelsesbegrænset eller uglad. Ikke synsbesværet, ikke med åndenød eller tilsvarende udfordringer. Dette gælder over længere perioder, lange gangdistancer. Fremtræder ikke synligt udtrættet, trods de lange gangdistancer. Ses også danse koncentreret, koordineret med anden person. Løfter samtidig med dansebevægelserne arm/arme, mens hun holder et glas i den ene hånd. Skiver dagbogsnotater om oplevelser som hun husker dem/refererer detaljeret. Dette vil en person med de gener og begrænsninger/funktionsnedsættelser som er beskrevet i det lægelige materiale og [klagerens] egne oplysninger ikke kunne udføre, selv ikke en kortere periode. Og specielt ikke over en længere periode med de beskrevne langvarige belastninger.
3. Kunden skriver på sociale medier - fx efter en gåtur på ca. 24 km - at hun kunne reducere sit insulinforbrug med 50 % den dag. Er der en lægefaglig sammenhæng mellem gåturen og det nedsatte insulinbehov? Svar: Ja. Betyder et nedsat insulinforbrug en forbedret erhvervsevne? Svar: Nej. Det har ingen betydning.
4. På baggrund af de samlede oplysninger i sagen, mener du så, at der foreligger et EET på mindst 50 % eller 2/3? Svar: Nej.
Begrund venligst.
Svar: Vurderer at en væsentlig del af den funktionsevne som [klageren] udviser/udnytter i observationsmaterialet vil kunne udnyttes til en brugbar funktion på arbejdsmarkedet væsentligt mere end ½ tid. Vurderer eksempelvis at [klageren] vil kunne fungere som instruktør, evt. vandretursinstruktør, fitnessinstruktør, vejleder, underviser, skribent, sælger eller lignende. Vil forventes at kunne arbejde mere end ½ tid effektivt.
5. Er skaden af sådan art, at man kan have gode/dårlige dage? Hvis svaret er ja, hvordan hænger det så sammen med de 12 dage hvor hun blev set gå 250 km? Svar: Ud fra skadens art, herunder med kroniske smerter kan der forventes både gode og dårlige dage. På dårlige/dårligere dage vil man – lægeligt set – og ud fra [klagerens] egne oplysninger - forvente hun må holde sig i ro/ ikke deltage i eks. vandring. Ud fra de foreliggende lægelige oplysninger, [klagerens] egne oplysninger er alle dage (relativt) dår-

lige. Da der ikke er observeret dage i den kontinuerte observation hvor [klageren] ikke har deltaget på turene og ved observationerne haft ca. samme aktivitetsniveau må det observerede niveau anses for 'det normale, gennemsnitlige'.

6. Har det noget på sig når [klageren] hævder, at hun 'går for at overleve' – med andre ord, har de lange gåture en så stor effekt på hendes specifikke helbred (at det betyder liv eller død for hende? Svar: nej.

Ville eks. En daglig gåtur på eks. 5 km have lignende effekt? Svar: Ja.

Det anbefales helbredsmæssigt at motionere regelmæssigt. Motion øger musklernes følsomhed overfor insulin. Insulinbehovet bliver derved mindre. Der er ingen helt faste retningslinjer for motion, heller ikke for diabetespatienter. Diabeteslæger anbefaler generelt at voksne med diabetes type 1 dyrker mindst ca. 30 min. træning/motion om dagen (ca. 150 min. pr. uge) og styrketræning 2 til 3 gange om ugen. Dette aktivitetsniveau vil forventes at have ca. samme helbredseffekt på [klageren] diabetes. Og dermed at en daglig gåtur på eks. 5 km vil have lignende effekt. Væsentlig yderligere træning, herunder en træningsintensitet af et omfang som beskrevet og [klagerens] oplysninger om at hun 'går for at overleve' kan ikke dokumenteres lægeligt.

Andet: 21 diabetes forskere fra hele verden har gennemgået de væsentligste studier om type 1 diabetes og motion. Deres bedste råd er offentliggjort i en konsensuserklæring som er offentliggjort i The Lancet Diabetes & Endocrinology i artiklen 'Exercise management in type 1 diabetes, a consensus statement'. Kan læses – oversat til dansk - på diabetesforeningens hjemmeside. Heri fremgår bl.a. ovenstående retningslinjer for voksne med diabetes 1."

Af pensionsvilkårene fremgår bl.a.:

"3. Generelle pensionsvilkår for forsikringer

...

3.6. Dokumentation

PFA Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikringsbegivenheden er indtrådt, og at betingelserne for ret til ydelser fortsat er opfyldt, og kan forlange de oplysninger, som PFA Pension vurderer, er nødvendige for bedømmelse heraf.

Den forsikrede er forpligtet til at lade sig undersøge af læger, som anvises af PFA Pension.

...

4. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

4.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

4.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

4.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

4.1.1.2. Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression og lignende samt afhængighed

Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression, diffuse psykiske lidelser og lignende berettiger ikke til udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, hvis der ikke ved en helbredsmæssig undersøgelse kan påvises objektive tegn på, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad.

...

4.1.6. Den forsikredes oplysningspligt

Den forsikrede har pligt til at orientere PFA Pension, hvis der sker ændringer i den forsikredes helbredstilstand eller arbejdssituation. Hvis den forsikrede ikke efterkommer dette, kan det medføre, at den forsikrede er forpligtet til at tilbagebetale beløb, som PFA Pension har ydet.

4.1.7. Erhvervsevnen genvindes

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at betingelserne for udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring.

Hvis den forsikrede genvinder erhvervsevnen, men inden for 1 år herefter får nedsat erhvervsevnen igen i dækningsberettiget grad, og dette skyldes samme lidelse, beregnes der ikke en ny karenperiode."

Nævnets sekretariat har set de i sagen refererede videooptagelser af klageren. Observationsrapporter er forelagt nævnet.

Nævnet udtaler:

Klageren – der er født i 1970'erne – var den 24/5 2011 involveret i et trafikuheld, hvor hun pådrog sig et whiplash traume. Klageren ansøgte den 1/12 2014 om udbetaling ved tab af erhvervsevne på grund af piskesmæld, nerveskader og trykket rygsøjle i nakken. Klageren oplyste i ansøgningen, at hun i sommeren 2013 blev bevilget fleksjob med en ugentlig arbejdstid 8-10 timer, og at hun aktuelt var fyret på grund af sygdom. I forbindelse med ansøgningen udfyldte klageren ligeledes et funktionsevneskema. Selskabet bevilgede udbetaling af helbedsbetingede ydelser og præmiefritagelse fra den 1/2 2012.

Selskabet har ydet dækning frem til den 1/11 2021, hvorefter selskabet har standset udbetalingerne og ophævet klagerens erhvervsevnetabsforsikring. Selskabet har anført, at klagerens afgivne oplysninger omkring omfanget og nedsættelsen af hendes erhvervsevne er helt uforenelige med det faktiske aktivitets- og funktionsniveau, og at observationsmaterialet viser, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad. Selskabet har anført, at klageren spiller en ikke uvæsentlig rolle i forbindelse med driften af sin ægtefælles virksomheden. Selskabet har videre anført, at de fremsendte spørgeskemaer har været i et sådant format, at dette ikke har været til hinder for klagerens mulighed for at besvare spørgsmålene heri på korrekt og sandfærdig vis, og at klageren ikke har besvaret skemaerne loyalt ud fra hendes situation på det pågældende tidspunkt. Klageren har derudover ikke oplyst om jobskifte eller ansættelse i sin ægtefælles virksomhed.

Klageren har anført, at hendes erhvervsevne fortsat er nedsat med mindst halvdelen, og at selskabet uberettiget har ophævet forsikringen, da hun ikke har udvist svig eller på anden måde afgivet urigtige oplysninger. Hun har oplyst, at der er tilkommet flere kroniske lidelser efter ansøgningen i 2014, som samlet har forværret hendes helbredsmæssige tilstand, og at hun er diagnosticeret med diabetes type 1, retinopati, whiplash, iskæmisk hjertesygdom, småkarsygdom/mikrovaskulær angina, DIP, lavt stofskifte, PTSD og karpaltunnelsyndrom. Hun har anført, at hun ved afgivelsen af oplysninger i spørgeskemaerne om udførelsen og varigheden af forskellige aktiviteter og bevægelser lagt til grund, at disse skulle ske uden smerter, at spørgsmålene generelt ikke har været klart formuleret, og at hun telefonisk har oplyst selskabet om fleksjobbet i sin ægtefælles virksomhed. Hun har anført, at hun er blevet anbefalet af læger at være fysisk aktiv, og at hun har profileret af vandringen, som har medført færre hjertekramper og faldet insulinbehov.

Det fremgår af speciallægeerklæring af 30/8 2012 fra speciallæge i neurologi, at "tilstanden burde ikke være stationær, da man ofte ser spontan remittering af whiplash traumer. Kroniske whiplash traumer er uhyre sjældne. Jeg finder ved den neurologiske undersøgelse ingen mistanke om sygdom i det centrale nervesystem, specielt ikke diskusprolaps (i lighed hvad neuroki-

rurgen fandt). Patienten har lavt funktionsniveau, der skyldes hendes svære smerter i nakkeregionen, der er myogent udløst. Der burde ikke være varige skånehensyn, da som angivet prognosen sv.t. hendes myogene forandringer i nakken burde være. Patienten går i et tværfagligt forløb, og man kan ikke udelukke, at der er andre aspekter, der spiller ind i det meget langvarige smerteforløb. Derfor kan jeg ikke udelukke, at der er andre faktorer end det helbreds-mæssige, der har indflydelse på funktionsevnen. Jeg må dog notere, at det er velkendt, når man rammes kroniske smerter som denne patient har, at man sekundært får udløst en depression. Jeg mener ud fra en samlet vurdering ikke, at patienten kan forventes fuldt raskmeldt ved generel varighed 30.09.12, dvs. om 1 måned. Patienten har nu udtømt alle sine behandlingsmuligheder og har stort set uændrede symptomer, man må afvente en spontan remittering".

Af specifik helbredsattest af 31/1 2014 fra klagerens egen læge fremgår det, at "[30'erne] kvinde, som har svære senfølger af diabetes. På grund af blodprop i hjertet er hun flere gange behandlet med ballonudvidelse og stents, men hun har dårlige kar og fortsat smerter ved hjertet og træthed. Hun har endvidere kroniske smerter i nakke og ryg efter trafikuheld. Der er håb om, at den hjertemæssige og rygmæssige situation ikke bliver værre. Gangen er normal, men pt udtrættes efter ca. 400 m, efter kortere distance i koldt eller meget varmt vejr, pt benytter ikke ganghjælpemidler. På grund af den generelle udtrætning vil brug af offentlige transportmidler til hendes flexjob i ... ikke være muligt. pt får medicin for diabetes, hjertesygdom og smerter, men ikke noget, der vil hindre betryggende bilkørsel".

Af funktionsevneskema udfyldt af klageren den 2/12 2014 fremgår det, at klageren kan gå ca. 100 meter, at klageren kan stå i ca. 15 minutter, at klageren ikke kan klatre på stiger, gå på trapper etc. fordi hendes balance er skadet efter uheldet, at hun kun kan bøje sig forover, hvis hun har noget at holde fast i, da hun ellers vil falde, at hun ikke kan strække armene over skuldrene eller løfte noget over hovedet, da hun får vanvittige smerter, og at hun kan gå på ujævnt underlag/terræn, hvis hun har noget at støtte sig til. Det fremgår videre, at klageren har konstante gener, herunder koncentrationsbesvær og smerter i den øvre del af kroppen.

Ankenævnet for Forsikring

61.

97926

Af generel helbredsattest af 17/9 2015 fra klagerens egen læge fremgår det, at hun "har fortsat daglige brystmerter ved mindste anstrengelse, som at gå få trin på trapper eller 100 m på fladt terræn. Afd. B har oplyst, at der ikke kan laves flere ballonudvidelser eller hjerteoperationer. Pts syn på højre øje er nedsat pga. diabetiske forandringer. Pt er laserbehandlet på både højre- og venstre øje for disse. På baggrund af de mange års sukkersyge har pt dårlig funktion af sine små blodkar både i hjertet og lungerne. Endvidere har pt kroniske smerter i nakken og skuldrene og højre arm efter trafikulykke i 2011. Siden 2008 har pt haft smerter i højre hofte. Denne alvorligt syge unge kvinde, mor til ..., er naturligt nok påvirket af situationen, og har mange spekulationer og svært ved at koncentrere sig og huske. ... Pt har behov for hyppige liggende hvil. Pt kan højest gå ca. 100 m på fladt terræn, får så brystmerter og åndenød og svær træthed. pt har kørestol til brug ved længere distancer. pt har ikke kræfter i armene til at køre denne selv, og er afhængig af en hjælper. Pt har også invalidebil. Pt går til kontrol på flere afdelinger på [hospital 1] (diabetes-, hjerte- og lungeafdelingerne) og speciallæger (øjenlæge, hudlæge) samt her i huset. Hun har behov for vedvarende træning for at bevare funktionen i de små blodkar. På grund af sine smerter i bevægeapparatet kan pt ikke sidde ned i længere tid, har behov for at kunne rejse og lægge sig ved behov. Nattesøvnen er påvirket pga. smerter og spekulationer. ... Skånehensynene er varige, og tilstanden er forværret siden specifik helbredsattest 31/1-14".

Det fremgår af henvisningsnotat af 7/2 2017 fra klagerens egne læge til psykiater, at "Pts flexjob som ... er ændret væsentligt, idet klientellet er skiftet til voldelige udadreagerende [personer], og det, sammenholdt med pts fysiske begrænsninger har medført en sygemelding. Pt. går til psykologsamtaler via ... Kommune, og psykologen har foreslået psykiatervurdering obs PTSD. Pt beretter om hukommelses- og koncentrationsbesvær, træthed og angst".

Af opfølgningsskema udfyldt af klageren den 23/3 2017 fremgår det, at klageren har arbejdet 3 timer om ugen i fleksjob, og at hun er opsagt pr. 1/6 2017. Til spørgsmålet "hvad skal der til for, at du kan begynde at arbejde igen eller øge din arbejdstid?" har klageren svaret, at "mit kroniske helbred – dvs. det jeg hele tiden har fejlet ER STATIONÆRT. Det som er kommet til (akut

belastningsreaktion) skal bearbejdes via psykiater, som der er aftale med". Det fremgår videre, at alt det, der tidligere er blevet oplyst, stadig er gældende.

Af journalnotat af 18/4 2017 fra psykiater fremgår det, at "patienten lider af PTSD og vi har talt om muligheden for EMDR-behandling".

Af journalnotat af 13/11 2019 fra hospital 2 fremgår det, at "ved operationen af din venstre skulder i dag fandt vi: At din skulder ganske rigtig var frossen og meget stiv. Mens du sov inden operationen kunne vi rotere den ud i 30 gr. Kunne løfte den ca. 70 gr både frem-op og udop. At din slimhinde i leddet var rød og irriteret - og tyk og stram. Vi løsede ledkapslen. At din slimsæk i skulderloftet var meget irriteret. Vi har derfor fjernet den (gendannes med tiden) og lavet lidt mere plads, ved at tage en lille smule af den overliggende knogles underflade. Efter dette bevægede vi din arm igennem, ud i yderstillinger og så efter i leddet igen, at vi ikke havde lavet skader. Mens du sov efter operationen kunne vi rotere den ud i 60 gr. Kunne løfte den ca 150 gr frem-op og ud-op. ... Det er almindeligt, det gør ondt i starten. Hvor meget og hvor længe er dog meget forskelligt".

Det fremgår af opfølgningsskema underskrevet af klageren den 15/6 2020, at hendes tilstand er forværret, og at hun arbejder i fleksjob 2 timer om ugen.

Observationer og internetundersøgelser

Klageren har blandt andet anført, at "alle observationer er alene et udtryk for, at de viser det, som de er blevet bestilt til; nemlig at filme og observere situationer, hvor man kan tolke og dreje det i den retning, at det viser en aktivitet, der er uforenelig med de klager og gener, som min klient har. Det betyder, at de detektiver, der har udført observationerne netop er blevet hyret og ansat til at fange min klient i en sådan situation, og alle situationer der måtte vise det modsatte er ikke taget med". Hun har anført, at observationsmaterialet ikke er retvisende, og at observationsrapporterne ikke nævner de udfordringer, som hun har haft på vandreturen.

Selskabet har foretaget observationer af klageren den 15/6 2021, fra den 15/7 2021 til den 16/7 2021 og fra den 23/8 2021 til den 3/9 2021, i alt 15 dage og har fremlagt observationsvideoer og observationsrapporter. Klageren er navnlig observeret i forbindelse med lange vandreture i udlandet. Klageren ses blandt andet at bukke sig forover, gå i almindeligt tempo, gå på trapper og løfte armene over skulderen. Klageren ses ikke at have synlige begrænsninger.

Selskabet har derudover foretaget internetundersøgelser af klageren, som blandt andet har vist en række opslag med fotografier på sociale medier relateret til klagerens vandreture. Klageren har hver dag lavet opslag om vandrerute 1 i udlandet på Facebook, hvor hun har oplyst om et reduceret insulinforbrug. Af internetundersøgelserne fremgår videre uddrag fra klagerens profil på Strava, der viser, at klageren har gået et betydeligt antal kilometer fra april 2021 til september 2021, at klageren har været på en messe i udlandet med ægtefællens virksomhed samt deltaget i andre arbejdsrelateret events.

Nævnet finder, at observationsmaterialet og internetundersøgelserne kan indgå i nævnets behandling og afgørelse af sagen, idet nævnet finder, at observationerne ikke er foretaget på sådanne steder eller måder, eller at internetundersøgelserne og rapportererne i øvrigt indeholder sådanne oplysninger, at det vil være betænkeligt for nævnet at lade disse rapporter indgå i sin helhed som bevismateriale i nævnets behandling af denne sag.

Nævnet bemærker, at nævnet ikke herved har taget stilling til, om de foretagne observationer og undersøgelser i enhver henseende måtte overholde den lovgivning, som regulerer de foretagne observationer og undersøgelser, idet dette vil være et offentligretligt anliggende mellem dem, der har foretaget observationerne og undersøgelserne – herunder selskabet, som har ladet observationerne udføre – og de myndigheder, som har ansvaret for at håndhæve disse offentligretlige regler.

Ophør af ydelser og præmiefritagelse

Af forsikringsbetingelserne fremgår det, at forsikringstageren er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen nedsættes med 50 procent.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der er indtruffet en bedring af klagerens helbreds mæssige situation således, at hendes erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 50 procent. Nævnet finder derfor, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har standset forsikringsdækningen – udbetalinger og præmiefritagelse – pr. 1/11 2021.

Nævnet finder, at det fremlagte observationsmateriale dokumenterer, at klagerens generelle erhvervsevne er væsentlig bedre, end hvad der må antages på baggrund af hendes egne oplysninger i de udfyldte skemaer, lægeerklæringerne og kommunale akter, og at der derfor er betydelige uoverensstemmelser mellem de gener og funktionsbegrænsninger, som klageren har oplyst til selskabet og læger, og de aktiviteter, der er beskrevet i det fremlagte observationsmateriale. Nævnet har hertil lagt vægt på, at klageren i funktionsevneskema af 2/12 2014 har oplyst, at hun kan gå ca. 100 meter, at hun ikke kan gå på trapper, idet hendes balance er skadet efter uheldet, og at hun kun kan bøje sig fremover, hvis hun har noget at holde fast i, da hun ellers vil falde. Nævnet har videre lagt vægt på klagerens besvarelser af selskabets opfølgningsskemaer. Den 23/3 2017 har klageren oplyst, at "alt det, der tidligere er oplyst, er stadig gældende", og den 15/6 2020 har hun oplyst, at hendes tilstand er forværret. Under observationerne ses klageren eksempelvis gå længere ruter, gå på trapper og bøje sig forover flere gange uden at have synlige begrænsninger.

Nævnet har videre lagt vægt på, at det af funktionsevneskema udfyldt af klageren den 2/12 2014 fremgår, at hun ikke kan strække armene over skuldrene eller løfte noget over hovedet, da hun får vanvittige smerter, og at klageren den 18/4 2020 har lagt en video på Facebook, hvor klageren ses danse på en mark, herunder strækker armene over skulderhøjde.

Nævnet bemærker, at motion utvivlsomt er godt for klageren. Nævnet finder dog, at omfanget og karakteren af klagerens vandreture ikke er forenelige med det symptombillede, der beskrives i sagens lægelige bilag og i de af klageren udfyldte skemaer.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at det af selskabets internetundersøgelser fremgår, at klageren har lejet stande til forskellige arrangementer/messer til ægtefællens virksomhed, og at klageren blandt andet har været på en messe i udlandet med virksomheden samt deltaget i andre arbejdsrelaterede events.

Nævnet bemærker, at der foreligger begrænsede kommunale akter i sagen. Nævnet finder at må lægge til grund, at det ikke er nærmere undersøgt, i hvilket omfang klageren ville være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn.

Ophævelse af forsikringsdækninger/illoyal adfærd

Nævnet bemærker, at nævnet ved tidligere kendelser har accepteret, at der i særlige tilfælde kan ske en fremadrettet ophævelse af en forsikringstagers forsikring, som dækker erhvervsevnetab. Nævnet har udtalt, at en sådan ophævelse af forsikringsdækningen med henvisning til, at forsikringstageren har handlet illoyalt og har tilsidesat sine kontraktlige forpligtelser, kræver en vis grovhed i den udviste adfærd, ligesom der må stilles betydelige krav i bevismæssig henseende.

På den baggrund og efter en samlet vurdering finder nævnet, at klagerens adfærd er af en sådan grovhed, at selskabet med henvisning til, at klageren har handlet illoyalt i forhold til sine kontraktlige forpligtelser, er berettiget til at ophæve klagerens erhvervsevnetabsforsikring.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at der er betydelige uoverensstemmelser mellem klagerens oplysninger til selskabet og læger om omfanget og karakteren af hendes helbredsmæssige forhold og de fremlagte oplysninger om hendes aktivitetsniveau, som viser, at hendes generelle

Ankenævnet for Forsikring

66.

97926

erhvervsevne er væsentlig bedre, end hvad der må antages på baggrund af hendes egne oplysninger i de udfyldte skemaer, lægeerklæringerne og kommunale akter.

Nævnet bemærker, at klageren gentagende gange er blevet orienteret om, at hun var forpligtet til straks at meddele selskabet, såfremt der skete ændringer i hendes erhvervsevne eller tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.



Jens Kruse Mikkelsen
formand